สำนักงานนโยบาย
และแผนพลังงาน
กระทรวงพลังงาน

รายงานประจำปี 2549

ANNUAL REPORT 2006

มุ่งมั่น

ตั้งใจ

เพื่อไทยทุกคน

สำนักงานนโยบาย
และแผนพลังงาน
กระทรวงพลังงาน

สำนักงานนโยบาย
และแผนพลังงาน
กระทรวงพลังงาน

รายงานประจำปี 2549

ผู้จัดทำ สำนักนโยบายและแผนพลังงาน

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

121/1-2 ถนนเพชรบุรี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี

กรุงเทพฯ 10400

โทร. 0 2612 1555 โทรสาร 0 2612 1364

Website : www.eppo.go.th

จัดพิมพ์ มิถุนายน 2550

คำนำ

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงานได้จัดทำรายงานประจำปี ฉบับที่ 2 ขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงานของสำนักงานนโยบายและแผนพลังงานในการเสนอแนะนโยบายและแผนพลังงานที่ช่วยแก้ปัญหาวิกฤตด้านพลังงานที่เกิดขึ้นในรอบปี และส่วนเกี่ยวข้อง

ในรอบปี พ.ศ. 2549 ที่ผ่านมา ทุกประเทศในโลกได้ประสบปัญหาราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกได้ปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนส่งผลต่อราคาน้ำมันสำเร็จรูปในประเทศไทย และกระทบต่อราคาสินค้าและบริการอื่นๆ ในทุกภาคส่วนตามไปด้วย เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนต่อภาวะการครองชีพของประชาชน และเร่งแก้ไขปัญหาด้านพลังงานที่เกิดขึ้น ดังนั้นสำนักงานนโยบายและแผนพลังงานได้ร่วมกับส่วนราชการอื่นๆ เสนอแนะแนวทาง นโยบาย และมาตรการต่างๆ รวมทั้งทางเลือกพลังงานอื่นตามที่ได้สรุปไว้แล้วในรายงานประจำปีฉบับนี้

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานประจำปี พ.ศ. 2549 ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อทุกภาคส่วน และยินดีรับฟังความคิดเห็นที่มีต่อรายงานฉบับนี้ เพื่อจะได้ใช้ปรับปรุงรายงานประจำปีฉบับต่อไปให้สมบูรณ์ยิ่งๆ ขึ้น

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
มิถุนายน 2550

ค่านิยม BRIGHTS

Boldhearted to pursure righteousness
กล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง

Result oriented
มุ่งมั่นในผลสำเร็จของงาน

Integrity
ยึดมั่นในคุณธรรม

Good model practice
เป็นแบบอย่างที่ดี

Honest
ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต

Treasure the reputation of the organization
รักษาชื่อเสียงหน่วยงาน

Self – motivated to increase performance efficiency
พัฒนาตนเอง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ 9
- ผู้บริหารสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน 10

ส่วนที่ 2 ผลการปฏิบัติงาน

- ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ 14
- สถานการณ์พลังงานในปี 2549 และแนวโน้มปี 2550 16
- นโยบายและแผนพัฒนาพลังงานของประเทศ 23
- การกำกับดูแลกิจการพลังงาน 27
  1. การกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า 27
  2. การกำกับดูแลกิจการก๊าซธรรมชาติ 28
  3. การยกร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน 30
  4. การปรับปรุงและพัฒนากฎหมายกระทรวงพลังงาน 31
     - 4.1 การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. 2535 31
     - 4.2 การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 32
     - 4.3 การแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2542 32
     - 4.4 การแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 33
- การพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้า 33
- การปรับปรุงแก้ไขระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนขนาดเล็กมาก (VSPP) 34
- การกำหนดส่วนเพิ่มราคารับซื้อไฟฟ้า (Adder) สำหรับผู้ผลิตไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียน 36
- การรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กระบบ Cogeneration 38
- การจัดหาพลังงานไฟฟ้าจากประเทศเพื่อนบ้าน 39
  1. การซื้อขายไฟฟ้าระหว่างไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) 39
  2. การซื้อขายไฟฟ้าระหว่างไทยกับสหภาพพม่า 40
  3. การซื้อขายไฟฟ้าระหว่างไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน 41
  4. การซื้อขายไฟฟ้าระหว่างไทยกับกัมพูชา 41
  5. การซื้อขายไฟฟ้าและแลกเปลี่ยนพลังงานไฟฟ้ากับมาเลเซีย 41

สารบัญ

หน้า

- การปรับโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้า 42
- การกำกับค่าไฟฟ้าตามสูตรอัตราค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติ 42
- นโยบายเปิดเสรีการจัดตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง 43
- กำกับดูแลอัตราค่าบริการท่อก๊าซธรรมชาติ 45
- กำกับดูแลราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว 46
- การปรับระดับเพดานอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง 47
- การทบทวนแผนอนุรักษ์พลังงาน ระยะที่ 3 (ในช่วงปี 2550 - 2554) 48

ส่วนที่ 3 รายงานการเงิน

- งบแสดงฐานะการเงิน 54
- งบรายได้และค่าใช้จ่าย 55
- การวิเคราะห์งบแสดงฐานะการเงิน 68

ส่วนที่ 4 รายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

1. การดำเนินการตามมาตรา 7 74
2. การดำเนินการตามมาตรา 9 74
3. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ 75
4. สถิติการใช้บริการ และเรื่องร้องเรียนของประชาชนที่มีต่อหน่วยงาน 75

สำนักงานนโยบาย
และแผนพลังงาน
กระทรวงพลังงาน

ส่วนที่ 1
ข้อมูลทั่วไป

- วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์
- ผู้บริหารระดับสูง

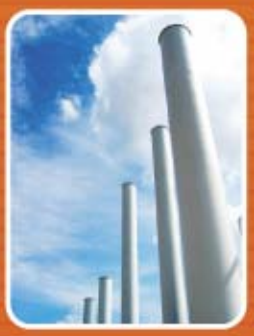

สำนักงานนโยบาย
และแผนพลังงาน
กระทรวงพลังงาน

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.)

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรหลักในการบริหารจัดการนโยบายและแผนพลังงานของประเทศ ที่ตั้งมั่นในหลักการ คำนึงถึงการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม มีการดำเนินการที่โปร่งใส เน้นการมีส่วนร่วม และเป็นเครือข่ายเป็นองค์กรเรียนรู้ที่ได้รับการยอมรับในระดับประเทศและสากล

พันธกิจ

- พัฒนานโยบาย แผน และมาตรการด้านพลังงาน
- ประสานงานการนำนโยบายพลังงานไปสู่การปฏิบัติ
- ติดตามประเมินผลการพัฒนาพลังงานของประเทศ
- เสริมสร้างความร่วมมือกับนานาชาติ ในการจัดการพัฒนา และส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์การดำเนินงาน

- การพัฒนานโยบายการจัดการพลังงาน
- การพัฒนานโยบายการเพิ่มบทบาทของภาคเอกชนเพื่อส่งเสริมการแข่งขัน
- การพัฒนานโยบายราคาพลังงาน
- การพัฒนานโยบายการอนุรักษ์พลังงาน
- การพัฒนานโยบายด้านพลังงานหมุนเวียน
- การพัฒนานโยบายสิ่งแวดล้อมพลังงาน
- การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาสังคมในกระบวนการกำหนดนโยบาย
- การเผยแพร่และให้บริการข้อมูลพลังงาน
- การพัฒนาระบบบริหารจัดการ

นายวีระพล จิรประดิษฐกุล
ผู้อำนวยการ
สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

นายอดุลย์ ฉายอรุณ
รองผู้อำนวยการ
สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

นายชวลิต พิชาลัย
รองผู้อำนวยการ
สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

นายสิทธิโชติ วันทวิน
ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนพลังงาน
และดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักความร่วมมือ
ระหว่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน

นางสาวนฤภัทร อมรโฆษิต
ผู้อำนวยการสำนักวิเคราะห์แผนพลังงาน

นางเอมอร ชีพสุมล
เลขานุการกรม

"...การทำงานใหญ่ ๆ ทุกอย่าง ต้องการเวลามาก กว่าจะทำสำเร็จ ผู้ที่เริ่มโครงการ อาจไม่ทันทำให้สำเร็จโดยตลอดด้วยตนเองก็ได้ ต้องมีผู้อื่นรับทำต่อไป ดังนั้น ไม่ควรยกเอาเรื่องใครเป็นผู้เริ่มงาน ใครเป็นผู้รับช่วงงาน ขึ้นเป็นข้อสำคัญนัก จะต้องถือผลสำเร็จที่จะเกิดจากงาน เป็นใหญ่ยิ่งกว่าสิ่งอื่น..."

พระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
14 ตุลาคม 2514

ส่วนที่ 2
ผลการปฏิบัติงาน

- ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ
- สถานการณ์พลังงานในปี 2549 และแนวโน้มปี 2550
- นโยบายและแผนพัฒนาพลังงานของประเทศ
- การกำกับดูแลกิจการพลังงาน
- การพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้า
- การปรับปรุงแก้ไขระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนขนาดเล็กมาก (VSPP)
- การกำหนดส่วนเพิ่มราคารับซื้อไฟฟ้า (Adder) สำหรับผู้ผลิตไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียน
- การรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กระบบ Cogeneration
- การจัดหาพลังงานไฟฟ้าจากประเทศเพื่อนบ้าน
- การปรับโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้า
- การกำกับค่าไฟฟ้าตามสูตรอัตราค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติ
- นโยบายเปิดเสรีการจัดตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง
- กำกับดูแลอัตราค่าบริการท่อก๊าซธรรมชาติ
- กำกับดูแลราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว
- การปรับระดับเพดานอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง
- การทบทวนแผนอนุรักษ์พลังงาน ระยะที่ 3 (ในช่วงปี 2550 – 2554)

ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549

	ตัวชี้วัด ผลการปฏิบัติราชการ	น้ำหนัก (ร้อยละ)	คะแนนประเมิน ตนเอง
มิติที่ 1	**มิติด้านประสิทธิผลตามแผนการปฏิบัติราชการ**	**50**	**4.6800**
1	**ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุตามเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ของกระทรวง**	**30**	**4.6933**
1.1	สัดส่วนอัตราการเติบโตของการใช้พลังงานต่ออัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ	1.50	5.0000
1.2	ระดับความสำเร็จในการผลักดันให้มีการใช้ NGV ในภาคคมนาคมและขนส่ง		4.0000
	1.2.1 จำนวนรถยนต์ที่ใช้ NGV	0.60	5.0000
	1.2.2 จำนวนสถานีบริการ NGV	0.60	3.0000
1.3	อัตราการหาปริมาณสำรองทดแทนปริมาณที่ผลิต (Reserve Replacement Ratio , RRR)	3	4.4500
1.4	ร้อยละของระดับไฟฟ้าสำรอง	1.80	5.0000
1.5	ความมั่นคงของระบบสายส่งไฟฟ้า		5.0000
	1.5.1 ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งที่ไฟฟ้าดับ (AIF) (ครั้ง/จุดจ่ายไฟ)	0.60	5.0000
	1.5.2 ค่าเฉลี่ยของระยะเวลาที่ไฟฟ้าดับ (AID) (นาที/จุดจ่ายไฟ)	0.60	5.0000
1.6	การปรับปรุงหลักเกณฑ์		4.5000
	1.6.1 การกำหนดอัตราค่าบริการส่งก๊าซธรรมชาติ	0.75	4.0000
	1.6.2 การกำหนดราคา LPG	0.75	5.0000
1.7	ร้อยละของปริมาณน้ำมันที่มีการขนส่งโดยใช้ระบบท่อต่อปริมาณน้ำมันทั้งหมด	3	5.0000
1.8	จำนวนข้อตกลงหรือธุรกรรมกับรัฐบาลหรือผู้ประกอบการไทยเพิ่มขึ้น	1.50	5.0000
1.9	การใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้น		4.2532
	1.9.1 หน่วยไฟฟ้าที่ผลิตได้	3	5.0000
	1.9.2 ปริมาณเชื้อเพลิงชีวภาพที่ผลิตได้	3	3.1330
	1.9.3 ร้อยละของการศึกษาสำรวจการใช้พลังงานทดแทนเชิงความร้อน	1.50	5.0000
1.10	การส่งเสริมการผลิตไบโอดีเซล		5.0000
	1.10.1 ระดับความสำเร็จของการส่งเสริมการผลิตไบโอดีเซลเชิงพาณิชย์	1.50	5.0000
	1.10.2 ระดับความสำเร็จในการจัดตั้งโครงการไบโอดีเซลชุมชน	1.50	5.0000
1.11	พัฒนากระทรวงพลังงานสู่กระทรวงสมรรถนะสูง (HPO)	3.30	5.0000
1.12	ระดับความสำเร็จของการจัดตั้งศูนย์บริการร่วม	1.50	5.0000
2	**ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุตามเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ของกลุ่มภารกิจ**	**-**	**-**
3	**ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุตามเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ของส่วนราชการระดับกรมหรือเทียบเท่า**	**20**	**4.6600**
3.1	ระดับความสำเร็จในการกำหนดเกณฑ์และจัดทำฉลากรถยนต์ประหยัดพลังงาน	4	5.0000
3.2	ระดับความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตร สื่อการเรียนการสอนด้านพลังงาน ระดับประถมและมัธยมศึกษา	4	3.5000
3.3	ระดับความสำเร็จในการติดตามประเมินผลโครงการตามแผนอนุรักษ์พลังงาน	4	5.0000
3.4	ระดับความสำเร็จในการจัดทำตัวแบบทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อใช้ในการติดตามภาวะเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับพลังงาน	4	5.0000
3.5	ระดับความสำเร็จของการจัดทำนโยบายส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน	4	4.8000
4	**ระดับความสำเร็จของการปรับปรุงการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**	**-**	**ยกเลิกตามมติ อ.ก.พ.ร.**
มิติที่ 2	**มิติด้านคุณภาพการให้บริการ**	**10**	**5.0000**
5	**ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ**	**3**	**5.0000**
6	**ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบราชการ**	**3**	**5.0000**
7	**ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ**	**4**	**5.0000**
7.1	ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการ/แผนปฏิบัติการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ	1.50	5.0000
7.2	ระดับความสำเร็จของการจัดทำข้อมูลการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการ	2.50	5.0000
7.3	ร้อยละของจำนวนสำนวนการสอบสวนที่ดำเนินการได้ครบถ้วนสมบูรณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนด	-	ไม่มีสำนวนที่ ปปช. ขอทราบ

ตัวชี้วัด พลการปฏิบัติราชการ	น้ำหนัก (ร้อยละ)	คะแนนประเมินตนเอง
มิติที่ 3 มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ	**10**	**3.8000**
8 ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของอัตราการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุน[1]	**3**	**1.0000**
9 ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการประหยัดพลังงานของส่วนราชการ	**2**	**5.0000**
10 ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการลดรอบระยะเวลาของขั้นตอนการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ	**3**	**5.0000**
11 ร้อยละของงบประมาณที่สามารถประหยัดได้	**2**	**5.0000**
12 ระดับความสำเร็จของการจัดทำต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต		
มิติที่ 4 มิติด้านการพัฒนาองค์กร	**23**	**4.8626**
13 ระดับความสำเร็จของแผนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์	**3**	**4.8133**
13.1 ระยะเวลาของการส่งมอบแผนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์	0.50	5.0000
13.2 ระดับคุณภาพของแผนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์	1	4.4400
13.3 ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549	1.50	5.0000
14 ระดับคุณภาพของการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของส่วนราชการ	**4**	4.8750
15 ระดับความสำเร็จในการจัดทำแผนและนำข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงไปสู่การปฏิบัติ	**10**	4.7900
15.1 ระดับความสำเร็จของการจัดทำข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงของจังหวัด		4.6500
1) ระยะเวลาการส่งงาน	1	5.0000
2) ความครบถ้วนของงาน	5	4.5800
15.2 ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักความสำเร็จของการดำเนินการตามข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงของส่วนราชการ	4	5.0000
16 ระดับความสำเร็จของการจัดทำแผนพัฒนากฎหมายของส่วนราชการ	**3**	**5.0000**
17 ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของการดำเนินงานตามแผนพัฒนากฎหมายของส่วนราชการ	**-**	**ไม่มี กม. ให้ดำเนินงาน**
18 ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ	**3**	**5.0000**
19 ระดับความสำเร็จของการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยง	**-**	**ส่วนราชการไม่ได้เลือกตัวชี้วัดนี้**
20 ระดับความสำเร็จของการถ่ายทอดตัวชี้วัดและเป้าหมายของระดับองค์กรสู่ระดับบุคคล	**-**	**ส่วนราชการไม่ได้เลือกตัวชี้วัดนี้**
	93	**4.6649**

ผลคะแนน ณ มิถุนายน พ.ศ. 2550

หมายเหตุ :
1. **หมายถึง ตัวชี้วัดที่ยังรอผลการประเมิน โดยใช้ข้อมูลจากหน่วยงานส่วนกลาง**
2. **หมายถึง ตัวชี้วัดที่ยังรอผลการประเมิน โดยใช้ข้อมูลที่ส่วนราชการจัดเก็บเอง**
3. **หมายถึง ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ**
4. **หมายถึง ตัวชี้วัดที่ผลคะแนนยังไม่สมบูรณ์ โดยขอให้ส่วนราชการจัดส่งข้อมูลมาเพิ่มเติม หรืออยู่ระหว่างการอุทธรณ์**

สถานการณ์พลังงานในปี 2549 และแนวโน้มปี 2550

1. ภาพรวมพลังงานปี 2549

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รายงานเศรษฐกิจไทยในปี 2549 ขยายตัวร้อยละ 5.0 อัตราเงินเฟ้ออยู่ที่ระดับ 4.7 ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลเล็กน้อย โดยมีการส่งออกเป็นตัวขับเคลื่อนที่สำคัญในปี 2549 สภาวะทางเศรษฐกิจไทยส่งผลต่อภาพรวมการใช้พลังงานของประเทศในปี 2549 โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

การใช้ การผลิต การนำเข้าพลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้น

หน่วย: เทียบเท่าพันบาร์เรลน้ำมันดิบต่อวัน

	2545	2546	2547	2548	2549
การใช้	1,282	1,351	1,450	1,520	1,540
การผลิต	631	671	676	743	765
การนำเข้า (สุทธิ)	797	868	988	980	971
การนำเข้า / การใช้ (%)	62	64	68	64	63
อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)					
การใช้	6.6	5.4	7.3	4.5	1.3
การผลิต	6.2	6.3	0.7	9.6	3.0
การนำเข้า (สุทธิ)	6.2	8.9	13.8	-1.1	-0.9
GDP (%)	5.3	7.1	6.3	4.5	5.0

1.1 การใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้น

อยู่ที่ระดับ 1,540 เทียบเท่าพันบาร์เรลน้ำมันดิบต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3 โดยการใช้น้ำมันลดลงจากปีก่อนร้อยละ 2.4 เนื่องจากราคาน้ำมันทรงตัวอยู่ในระดับสูง การใช้ก๊าซธรรมชาติเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.1 การใช้ลิกไนต์ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 13.7 ในขณะที่การใช้ถ่านหินนำเข้าเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 33.6 เนื่องจากบริษัท บีแอลซีพีเพาเวอร์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทผลิตไฟฟ้าเอกชนและใช้ถ่านหินนำเข้าเป็นเชื้อเพลิงเริ่มผลิตตั้งแต่เดือนเมษายน 2549 การใช้ไฟฟ้าพลังน้ำ/ไฟฟ้านำเข้าเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 35.2 เนื่องจากปีนี้มีปริมาณน้ำอยู่ในระดับสูง ประกอบกับการนำเข้าไฟฟ้าจาก สปป. ลาว และมาเลเซียเพิ่มขึ้นมาก สำหรับสัดส่วนการใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้นนั้น น้ำมันมีสัดส่วนการใช้มากที่สุดร้อยละ 44 รองลงมาเป็นก๊าซธรรมชาติร้อยละ 37 ลิกไนต์/ถ่านหินนำเข้า ร้อยละ 16 และพลังน้ำ/ไฟฟ้านำเข้าร้อยละ 3

การใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้น

หน่วย: เทียบเท่าพันบาร์เรลน้ำมันดิบต่อวัน

	2545	2546	2547	2548	2549
การใช้	1,282	1,352	1,450	1,520	1,540
น้ำมัน	589	624	687	689	673
ก๊าซธรรมชาติ	468	502	518	566	572
ถ่านหิน	70	89	94	107	143
ลิกไนต์	118	101	119	125	109
พลังน้ำ/ไฟฟ้านำเข้า	38	36	32	33	44
อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)					
การใช้	6.6	5.4	7.3	4.8	1.3
น้ำมัน	5.2	5.9	10.1	0.4	-2.4
ก๊าซธรรมชาติ	8.6	7.2	3.3	9.2	1.1
ถ่านหิน	13.2	27.0	5.9	13.8	33.6
ลิกไนต์	-0.4	-14.4	18.4	4.6	-13.7
พลังน้ำ/ไฟฟ้านำเข้า	16.0	-3.4	-12.1	2.4	35.2

1.2 การผลิตพลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้น

อยู่ที่ระดับ 765 เทียบเท่าพันบาร์เรลน้ำมันดิบต่อวัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 3.0 โดยการผลิตน้ำมันดิบ คอนเดนเสท และไฟฟ้าพลังน้ำเพิ่มขึ้นมาก แต่การผลิตลิกไนต์ของภาคเอกชนลดลงมากเช่นกัน เนื่องจากบริษัท ลานนารีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) หยุดทำการผลิตเพราะปริมาณสำรองลิกไนต์หมด

การผลิตพลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้น

หน่วย: เทียบเท่าพันบาร์เรลน้ำมันดิบต่อวัน

	2545	2546	2547	2548	2549
การผลิต	631	671	676	743	765
น้ำมันดิบ	76	96	86	114	129
คอนเดนเสท	49	57	62	63	69
ก๊าซธรรมชาติ	357	378	388	412	423
ลิกไนต์	117	108	115	129	109
ไฟฟ้าพลังน้ำ	33	32	26	25	35
อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)					
การผลิต	6.2	6.3	0.7	9.9	3.0
น้ำมันดิบ	22.1	27.5	-11.2	33.2	13.2
คอนเดนเสท	3.6	16.6	8.8	1.9	8.3
ก๊าซธรรมชาติ	4.5	6.0	2.5	6.2	2.7
ลิกไนต์	0.8	-8.2	6.5	12.2	-14.8
ไฟฟ้าพลังน้ำ	19.3	-2.2	-18.4	-3.6	40.2

1.3 การนำเข้า (สุทธิ) พลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้น มีจำนวน 971 เทียบเท่าพันบาร์เรลน้ำมันดิบต่อวัน ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 0.9 เนื่องจากตลอดช่วงปี 2549 ราคาน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปอยู่ในระดับสูงมากทำให้ความต้องการน้ำมันภายในประเทศลดลง การนำเข้าน้ำมันดิบใกล้เคียงกับปีก่อนแต่การส่งออกน้ำมันสำเร็จรูปเพิ่มขึ้นร้อยละ 78.8 และทำให้สัดส่วนการนำเข้าต่อการบริโภคลดลงจากร้อยละ 64 ในปี 2548 เป็นร้อยละ 63 ในปีนี้ แม้ว่าปริมาณการนำเข้าพลังงานจะลดลงแต่มูลค่าเพิ่มขึ้นจากสาเหตุของราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกปี 2549 อยู่ในระดับสูงมากทำให้มูลค่านำเข้าอยู่ที่ระดับ 915,831 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.5 เมื่อเทียบกับปี 2548

มูลค่าการนำเข้าพลังงาน

หน่วย: ล้านบาท

การนำเข้า	2545	2546	2547	2548	2549
น้ำมันดิบ	286,953	346,057	486,627	644,933	753,783
น้ำมันสำเร็จรูป	25,817	30,735	41,533	55,680	60,253
ก๊าซธรรมชาติ	35,073	42,635	46,053	62,827	74,605
ถ่านหิน	7,872	9,370	12,275	15,422	18,896
ไฟฟ้า	4,474	4,159	5,659	7,114	8,294
รวม	360,189	432,956	592,148	785,976	915,831

2. สถานการณ์พลังงานแต่ละชนิด

2.1 การใช้น้ำมันสำเร็จรูป มีปริมาณรวม 706 พันบาร์เรลต่อวัน ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 1.8 เนื่องจากราคาน้ำมันเบนซินและดีเซลอยู่ในระดับสูง และมาตรการประหยัดพลังงานของภาครัฐ ซึ่งส่งผลให้ประชาชนหันมาใช้เชื้อเพลิงทางเลือกอื่นแทนน้ำมัน เช่น ก๊าซ NGV และไบโอดีเซลชุมชนที่มีการใช้อย่างแพร่หลายในชนบท

การใช้น้ำมันสำเร็จรูป

หน่วย: พันบาร์เรลต่อวัน

ชนิด	2547	2548	2549	อัตราการเปลี่ยนแปลง (%) 2547	2548	2549
เบนซิน	132	125	124	0.3	-5.3	-0.4
ธรรมดา 91	80	75	78	1.7	-6.4	4.5
พิเศษ	52	50	46	-1.7	-3.7	-7.9
-แก๊สโซฮอล์	1	12	20	2,214.3	1,032.1	83.4
-95	51	39	25	-3.6	-24.5	-34.3
ดีเซล	338	338	317	11.8	-0.1	-6.2
ก๊าด	0.40	0.37	0.34	-35	-8.6	-7.4
เครื่องบิน	73	74	78	12.7	1.1	5.2
น้ำมันเตา	104	107	101	21.5	2.3	-5.6
LPG*	70	75	86	1.5	8.1	14.1
รวม	718	719	706	9.7	0.1	-1.8

*ไม่รวมการใช้ LPG ที่ใช้เป็น Feed stocks ในปิโตรเคมี

2.1.1 น้ำมันเบนซิน การใช้น้ำมันเบนซินเป็นเชื้อเพลิงในรถยนต์ มีปริมาณ 124 พันบาร์เรลต่อวัน ใกล้เคียงกับปีที่แล้ว เนื่องจากระดับราคาสูงจากการประกาศลอยตัวราคาน้ำมัน

เบนซินตั้งแต่ 21 ตุลาคม 2547 เป็นต้นมา ทำให้ประชาชนส่วนหนึ่งหันไปใช้เชื้อเพลิงทางเลือกอื่นๆ เพื่อทดแทนน้ำมันได้แก่ LPG และ NGV ส่งผลให้การใช้ LPG ในรถยนต์เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 51.6 และ NGV เพิ่มขึ้นร้อยละ 68.8 จำนวนรถที่ติดตั้ง NGV มีจำนวนทั้งสิ้น 25,371 คัน และมีสถานีบริการ 99 สถานี ณ วันที่ 31 ธันวาคม ปี 2549 โดยใน ปี 2550 กำหนดเป้าหมายรถเครื่องยนต์เบนซินที่ติดตั้ง NGV มีจำนวนทั้งสิ้น 60,850 คัน และมีสถานีบริการ 270 สถานี

สรุปผลการดำเนินงาน แผนการส่งเสริม NGV

จำนวนรถ NGV

- รถเก๋งบ้าน/รถหน่วยงาน	15,993	คัน
- รถแท็กซี่	8,277	คัน
- รถตุ๊กตุ๊ก	360	คัน
- รถโดยสาร ขสมก.	93	คัน
- รถนำร่องดีเซล	153	คัน
- อื่นๆ	495	คัน
รวมทั้งสิ้น	25,371	คัน

จำนวนสถานีบริการ

- เปิดบริการแล้ว 99 สถานี
  - กทม.+ปริมณฑล 69 สถานี
  - ภูมิภาค 30 สถานี

ปริมาณจำหน่าย/การทดแทน

ปริมาณการจำหน่ายก๊าซ NGV 14.0 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน

จำนวนสถานบริการติดตั้ง

104 บริษัท

สถานบริการรับรองการติดตั้ง

26 แห่ง

ที่มา: ปตท. ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธ.ค. 49

2.1.2 แก๊สโซฮอล์ ปริมาณการใช้เพิ่มจาก 12 พันบาร์เรลต่อวันในปี 2548 เป็น 20 พันบาร์เรลต่อวันในปีนี้ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 83.4 ทั้งนี้ตลอดปี 2549 ปริมาณการผลิตจะอยู่ที่ระดับ 20-22 พันบาร์เรลต่อวัน ไม่สามารถเพิ่มขึ้นได้เนื่องจาก Ethanol ที่จะนำมาผสมมีจำนวนจำกัด ทำให้รัฐบาลได้ประกาศเลื่อนการยกเลิกการใช้น้ำมันที่เติมสาร MTBE ออกไปก่อนจนกว่าจะมี Ethanol เพียงพอที่จะทดแทน MTBE ได้ โดยคาดว่าในปี 2550 โรงงานสามารถผลิต Ethanol ได้เพียงพอกับความต้องการ การใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ก็จะเพิ่มขึ้นเนื่องจากประชาชนให้การสนับสนุนอย่างดี

2.1.3 น้ำมันดีเซล มีปริมาณการใช้รวม 317 พันบาร์เรลต่อวัน ลดลงร้อยละ 6.2 สาเหตุสำคัญมาจากผลการลอยตัวราคาขายปลีกในเดือนกรกฎาคมของปี 2548 ซึ่งส่งผลให้ราคาน้ำมันดีเซลสูงขึ้นมากและทำให้เกิดการชะลอตัวลงของการใช้ดีเซลอย่างมาก ประกอบกับปัญหาน้ำท่วมในหลายจังหวัดของประเทศ ทำให้การใช้ดีเซลในภาคขนส่งชะลอตัวลง

2.1.4 LPG การใช้เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.1 (ไม่รวมการใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี) เป็นการขยายตัวของการใช้ LPG ในรถยนต์เป็นหลัก โดยปีนี้มีการขยายตัวเพิ่มสูงถึงร้อยละ 51.6 เนื่องจากระดับราคาน้ำมันเบนซินสูง ทำให้ผู้ใช้รถยนต์ส่วนหนึ่งหันมาใช้ LPG ทดแทน การใช้ในครัวเรือนเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.3 และการใช้ในอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.6

การใช้ก๊าซ LPG รายสาขา

หน่วย : ล้านกิโลกรัม

	2547	2548	2549	อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)
ครัวเรือน	1,513.2	1,604.1	1,721.2	7.3
อุตสาหกรรม	440.7	449.8	510.9	13.6
รถยนต์	225.0	302.6	458.7	51.6
รวม	2,178.9	2,356.5	2,690.8	14.2

2.2 การใช้ก๊าซธรรมชาติ ในปี 2549 การใช้อยู่ที่ระดับ 3,185 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 1.1 โดยเป็นการใช้เพื่อผลิตไฟฟ้าคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 74 ใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี และอื่นๆ (โพรเพน อีเทน และ LPG) ร้อยละ 16 และที่เหลือร้อยละ 9 ใช้เป็นเชื้อเพลิงในโรงงานอุตสาหกรรม

การใช้ก๊าซธรรมชาติรายสาขา

หน่วย: ล้านลูกบาศก์ฟุต/วัน

	2545	2546	2547	2548	2549	2549 สัดส่วน (%)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)	
							2548	2549
ผลิตไฟฟ้า*	2,049	2,188	2,244	2,399	2,357	75	6.9	-1.7
อุตสาหกรรม	199	218	251	259	301	9	3.2	16.3
อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและอื่นๆ	355	385	389	491	527	16	26.2	7.3
รวม	2,603	2,791	2,884	3,149	3,185	100	9.2	1.1

* ใช้ใน EGAT, EGGO, ราชบุรี(IPP), IPP, SPP

2.3 การใช้ลิกไนต์/ถ่านหิน ในปี 2549 การใช้อยู่ที่ระดับ 30 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5 โดยการใช้ลิกไนต์ลดลงร้อยละ 10.2 เนื่องจากอุปทานภายในประเทศน้อยลงจากการที่บริษัท ลานนารีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) หยุดผลิต ขณะที่การใช้ ถ่านหินนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 33.6 เพื่อทดแทนลิกไนต์ภายในประเทศและการใช้เป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าของบริษัท บีแอลซีพี เพาเวอร์ จำกัด ที่เริ่มดำเนินการเมื่อต้นปี 2549

การใช้ลิกไนต์/ถ่านหิน

หน่วย: ล้านตัน

	2548	2549		
		ปริมาณ	อัตราเพิ่ม(%)	สัดส่วน(%)
การใช้ลิกไนต์	**21**	**19**	**-10.2**	**100**
ผลิตกระแสไฟฟ้า(กฟผ.)	17	16	-4.6	83
อุตสาหกรรม	4	3	-31.3	17
การใช้ถ่านหิน	**9**	**11**	**33.6**	**100**
อุตสาหกรรม	6	8	22.9	70
ผลิตกระแสไฟฟ้า (SPP และ IPP)	2	3	67.0	30
ความต้องการ	**30**	**30**	**2.5**	

3. ไฟฟ้า

3.1 กำลังการผลิตติดตั้งไฟฟ้า ณ วันที่ 31 เดือนธันวาคม 2549 อยู่ที่ 27,107 เมกะวัตต์ ความต้องการไฟฟ้าสูงสุดในปีนี้เกิดขึ้นในเดือนพฤษภาคมที่ระดับ 21,064 เมกะวัตต์ สูงกว่าปีก่อน 526 เมกะวัตต์ ค่าตัวประกอบไฟฟ้าเฉลี่ย (Load Factor) อยู่ที่ร้อยละ 76.9 และกำลังผลิตสำรองไฟฟ้าต่ำสุด (Reserved Margin) อยู่ที่ร้อยละ 22.1

3.2 การผลิตไฟฟ้า ปริมาณการผลิตและการรับซื้อของ กฟผ. ในปี 2549 มีจำนวน 141,919 กิกะวัตต์ชั่วโมง เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 5.3 โดยมีสัดส่วนการผลิตตามเชื้อเพลิงชนิดต่างๆ ดังนี้ จากก๊าซธรรมชาติร้อยละ 67 ลิกไนต์/ถ่านหินร้อยละ 17 จากพลังน้ำร้อยละ 6 จากน้ำมันร้อยละ 5 และจากการนำเข้าร้อยละ 5

สัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงต่างๆ

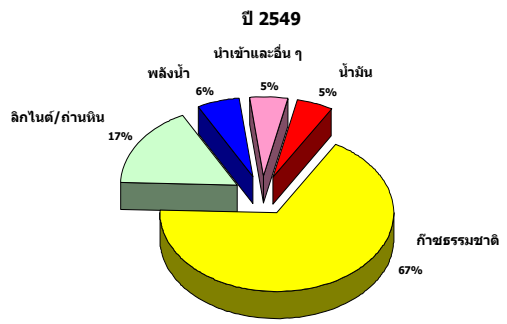

3.3 การใช้ไฟฟ้า ปริมาณการใช้ไฟฟ้ารวมทั้งประเทศ ในปี 2549 อยู่ที่ระดับ 127,237 กิกะวัตต์ชั่วโมง ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 5.5 ขยายตัวในอัตราที่ชะลอตัวลงจากปีก่อนตามการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจไทยปีนี้ที่ชะลอตัวลง โดยเฉพาะในช่วงครึ่งปีแรกการใช้ขยายตัวประมาณ ร้อยละ 4 และได้ปรับสูงขึ้นเล็กน้อยในช่วงครึ่งปีหลัง แบ่งเป็นการใช้ใน**เขตนครหลวง** 41,482 กิกะวัตต์ชั่วโมง เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.4 **เขตภูมิภาค** 83,268 กิกะวัตต์ชั่วโมง เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.6 และการใช้จากลูกค้าตรงของ กฟผ. 2,487 กิกะวัตต์ชั่วโมง เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3.2

ปริมาณการใช้ไฟฟ้า

หน่วย : กิกะวัตต์-ชั่วโมง

	2546	2547	2548	2549	อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)			
					2546	2547	2548	2549
นครหลวง	37,226	39,120	40,111	41,482	4.1	5.1	2.5	3.4
ภูมิภาค	67,033	73,078	78,118	83,268	8.6	9.0	6.9	6.6
ลูกค้าตรง EGAT	1,949	2,128	2,409	2,487	0.3	9.2	13.2	3.2
รวม	106,208	114,326	120,637	127,237	6.8	7.6	5.5	5.5

3.4 การใช้ไฟฟ้าในสาขาการผลิต ภาคอุตสาหกรรม ยังคงมีสัดส่วนการใช้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45 ของการใช้ไฟฟ้าทั้งประเทศ โดยเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 5.8 สาขาธุรกิจ เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.1 บ้านและที่อยู่อาศัย เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5 สาขาเกษตรลดลงร้อยละ 3.7 เนื่องจากเกิดภาวะน้ำท่วมในหลายจังหวัดเป็นเวลานาน และสาขาอื่นๆ เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.8

ปริมาณการใช้ไฟฟ้ารายสาขา

หน่วย : กิกะวัตต์-ชั่วโมง

สาขา	2546	2547	2548	2549	อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)	
					2548	2549
บ้านและที่อยู่อาศัย	23,330	24,538	25,514	26,915	4.0	5.5
ธุรกิจ	25,337	28,687	30,164	31,702	5.2	5.1
อุตสาหกรรม	48,294	50,811	53,894	56,995	6.1	5.8
เกษตรกรรม	228	245	250	240	1.7	-3.7
อื่นๆ	9,019	10,045	10,815	11,385	6.2	5.8
รวม	106,208	114,326	120,637	127,237	5.5	5.5

4. แนวโน้มการใช้พลังงานปี 2550

จากการประมาณการภาวะเศรษฐกิจของไทย โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) คาดว่าในปี 2550 เศรษฐกิจจะขยายตัวร้อยละ 4.0-5.0 เนื่องจากราคาน้ำมันแม้จะลดลงแต่ยังคงทรงตัวอยู่ในระดับสูง ค่าเงินบาทแข็ง โดยคาดว่าในปี 2550 นี้จะมีข้อจำกัดด้านการส่งออกและการลงทุนที่ยังไม่ฟื้นตัวเต็มที่ สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) กระทรวงพลังงาน จึงประมาณการความต้องการพลังงานของประเทศในปี 2550 ภายใต้สมมุติฐานดังกล่าวพอสรุปได้ดังนี้

4.1 ความต้องการพลังงานเชิงพาณิชย์ คาดว่าจะอยู่ที่ระดับ 1,636 พันบาร์เรลน้ำมันดิบต่อวัน เพิ่มขึ้นจากปี 2549 ร้อยละ 5.1 โดยความต้องการพลังงานเกือบทุกชนิดเพิ่มขึ้น ยกเว้นไฟฟ้าพลังน้ำ/ไฟฟ้านำเข้าลดลงร้อยละ 13.3 จากปี 2549 ซึ่งเป็นปีที่มีปริมาณน้ำมากเป็นพิเศษ

ประมาณการใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้น

หน่วย: เทียบเท่าพันบาร์เรลน้ำมันดิบต่อวัน

	2546	2547	2548	2549	2550f
การใช้	1,351	1,450	1,520	1,548	1,636
น้ำมัน	624	687	689	673	688
ก๊าซธรรมชาติ	502	518	566	579	622
ลิกไนต์/ถ่านหิน	190	213	232	252	288
พลังน้ำ/ไฟฟ้านำเข้า	36	32	33	44	39
อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)					
การใช้	5.4	7.3	4.5	1.8	5.1
น้ำมัน	5.9	10.1	0.1	-2.4	1.7
ก๊าซธรรมชาติ	7.2	3.3	8.9	2.3	7.0
ลิกไนต์/ถ่านหิน	-14.4	12.1	8.9	8.6	13.4
พลังน้ำ/ไฟฟ้านำเข้า	-3.4	-12.1	2.1	35.2	-13.3

การใช้น้ำมันสำเร็จรูป คาดว่าจะเพิ่มเล็กน้อยร้อยละ 1.7 โดยประมาณการว่าความต้องการน้ำมันสำเร็จรูปทุกชนิดเพิ่มขึ้นยกเว้นน้ำมันเตา การใช้ลดลงร้อยละ 8.5 เนื่องจาก กฟผ. ลดการใช้น้ำมันเตาเป็นเชื้อเพลิงลงถึงร้อยละ 35.6 จากระดับ 1,918 ล้านลิตรในปี 2549 เหลือ 1,236 ล้านลิตรในปี 2550 เพราะในปีหน้า ปตท. สามารถจัดหาก๊าซธรรมชาติให้ กฟผ. ได้มากขึ้น อีกทั้งบริษัท บีแอลซีพีเพาเวอร์ จำกัด ที่ใช้ถ่านหินนำเข้าเป็นเชื้อเพลิงจะสามารถผลิตได้เต็มที่ตั้งแต่ต้นปี 2550

ประมาณการการใช้น้ำมันสำเร็จรูป

หน่วย: ล้านลิตร

ชนิด	2548	2549	2550f	อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)		
				2548	2549	2550f
เบนซิน	7,248	7,215	7,483	-5.3	-0.4	3.2
ดีเซล	19,594	18,371	18,907	-0.1	-6.2	2.4
ก๊าด+เครื่องบิน	4,314	4,538	4,752	1.1	4.7	5.0
น้ำมันเตา	6,205	5,851	5,436	2.3	-5.6	-8.5
LPG*	4,364	4,983	5,268	8.1	14.1	6.2
รวม	41,725	40,959	41,845	0.1	-1.8	1.7

*ไม่รวมการใช้ LPG ที่ใช้เป็น Feed stocks ในปิโตรเคมี

ในช่วง 1-2 ปีที่ผ่านมา การใช้น้ำมันเบนซินและดีเซลได้ลดลงมาตลอดอยู่ในระดับที่คงที่พอสมควรแล้ว ดังนั้นจึงคาดว่าในปี 2550 การใช้น้ำมันเบนซินและดีเซลจะเพิ่มสูงขึ้นแม้ว่าราคาน้ำมันในปีหน้าจะยังคงทรงตัวอยู่ในระดับสูงก็ตาม โดยคาดว่าการใช้น้ำมันเบนซินจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.2 และการใช้น้ำมันดีเซลเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.4 ซึ่งเป็นอัตราที่ไม่สูงนักเนื่องจากผู้ใช้รถมีทางเลือกการใช้เชื้อเพลิงอื่นทดแทนน้ำมัน ได้แก่ LPG และ NGV สำหรับการใช้ LPG ในรถยนต์คาดว่าอัตราเพิ่มของการใช้จะชะลอตัวลงจากปี 2549 เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายที่จะลดการชดเชยราคา LPG ทำให้ราคาสูงขึ้นและรถแท็กซี่ส่วนหนึ่งจะหันไปใช้ NGV มากขึ้นตามนโยบายรัฐบาลดังนั้นจึงคาดว่าการใช้ LPG ในรถยนต์จะเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.9

4.2 ก๊าซธรรมชาติ คาดว่าปริมาณความต้องการในปี 2550 จะเพิ่มขึ้นจากปี 2549 ร้อยละ 7.0 โดยการใช้มีจำนวน 3,460 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน เนื่องจากการผลิตภายในประเทศจะเพิ่มขึ้นจากแหล่ง ภูฮ่อมจำนวน 80-100 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน และจากแหล่ง JDA ที่

คาดว่าจะเริ่มผลิตในช่วงเดือนพฤษภาคม 2550 เป็นต้นไป โดยปริมาณการผลิตสูงสุดอยู่ที่ระดับ 200 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน นอกจากนั้นยังมีการนำเข้าจากพม่าเพิ่มขึ้นจากระดับ 878 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวันในปี 2549 เป็น 921 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวันในปี 2550

4.3 การใช้ลิกไนต์/ถ่านหินนำเข้า จะยังคงเพิ่มขึ้นในระดับสูงถึงร้อยละ 13.4 เนื่องจากบริษัท บีแอลซีพีเพาเวอร์ จำกัด ที่ใช้ถ่านหินนำเข้าเป็นเชื้อเพลิงได้เริ่มทำการผลิตในช่วงปี 2549 จะสามารถผลิตเต็มกำลัง 1,400 เมกกะวัตต์ ในปี 2550 ซึ่งคาดว่าจะใช้ถ่านหินจำนวน 3.5 ล้านตัน สำหรับการใช้ถ่านหินในภาคอุตสาหกรรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากเช่นกัน

4.4 ไฟฟ้า คาดว่าการผลิตและการซื้อไฟฟ้าของ กฟผ. จะเพิ่มขึ้นเป็น 149,471 กิกกะวัตต์ชั่วโมง เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5 โดยการผลิตไฟฟ้าจากก๊าซธรรมชาติและถ่านหิน/ลิกไนต์จะเพิ่มขึ้นมาก เนื่องจาก ปตท. สามารถจัดหาก๊าซธรรมชาติให้ กฟผ. เพิ่มขึ้น และบริษัท บีแอลซีพีเพาเวอร์ จำกัด สามารถผลิตได้เต็มที่ ขณะที่ปริมาณการผลิตไฟฟ้าจากพลังน้ำ น้ำมันเตา และการนำเข้าไฟฟ้าจะลดลง

นโยบายและแผนพัฒนาพลังงานของประเทศ

จากปัญหาวิกฤติราคาพลังงานในช่วงที่ผ่านมาได้ส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม อย่างไรก็ตาม กระทรวงพลังงานได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่อง และได้มีการปรับยุทธศาสตร์เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยการเร่งดำเนินการยุทธศาสตร์ด้านพลังงานเพื่อการแข่งขันของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ได้กำหนดเป้าหมายลดค่าความยืดหยุ่นด้านพลังงานของประเทศลงจากเดิม 1.4 : 1 ให้เหลือ 1 : 1 ภายในปี 2550 โดยมุ่งเน้นการปรับโครงสร้างในสาขาขนส่งและอุตสาหกรรมให้มีการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัดพลังงาน พร้อมทั้งนำมาตรการทางด้านภาษีมาใช้เพื่อสร้างแรงจูงใจในการประหยัดพลังงานมากยิ่งขึ้นในทั้ง 2 ภาคส่วน

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาพลังงานทดแทน มีเป้าหมายให้เพิ่มสัดส่วนพลังงานทดแทนจากเดิมร้อยละ 0.5 ของพลังงานเชิงพาณิชย์ ในปี 2545 เพิ่มเป็นร้อยละ 8 ของพลังงานเชิงพาณิชย์ ภายในปี 2554 โดยกำหนดสัดส่วนให้โรงไฟฟ้าที่ก่อสร้างใหม่จะต้องผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในอัตราร้อยละ 4 และกำหนดมาตรการจูงใจเพื่อให้มีการรับซื้อไฟฟ้าที่ผลิตจากพลังงานทดแทนมากขึ้น พร้อมทั้งสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาพลังงานทดแทนที่ประเทศมีศักยภาพสูง ตลอดจน สนับสนุนให้ชุมชนร่วมเป็นเจ้าของโรงไฟฟ้าที่ผลิตจากพลังงานทดแทน เป็นต้น

3. ยุทธศาสตร์การสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน โดยด้านไฟฟ้าได้กำหนดเป้าหมายให้มีกำลังผลิตไฟฟ้าที่เพียงพอต่อความต้องการใช้ ไม่ให้เกิดไฟฟ้าดับหรือไฟฟ้าตก หรือมีไฟฟ้าสำรองเกินความจำเป็น และมีโครงสร้างราคาค่าไฟฟ้าที่เหมาะสมเป็นธรรม ตลอดจน คำนึงถึงคุณภาพชีวิตและผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อชุมชนและท้องถิ่น โดยให้ กฟผ. รับผิดชอบระบบการผลิตและระบบส่งไฟฟ้า รวมทั้งรับผิดชอบจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาชุมชนพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า สำหรับด้านปิโตรเลียมได้กำหนดเป้าหมายการสำรองก๊าซธรรมชาติจากแหล่งในประเทศให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ได้นานอีก 30 ปี และยืดระยะเวลาการสำรองพลังงานของประเทศจาก 30 ปี เป็น 50 ปี โดยดำเนินการส่งเสริมการสำรวจและผลิตในประเทศ และประสานความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาค รวมทั้ง ส่งเสริมให้ ปตท. ปตท.สผ. และเอกชนไทยที่มีศักยภาพไปลงทุนด้านพลังงานในต่างประเทศ

4. ยุทธศาสตร์การปรับประเทศให้เป็นศูนย์กลางพลังงานในภูมิภาค โดยมีเป้าหมายที่จะพัฒนาประเทศให้เป็นศูนย์กลางการค้าขายพลังงาน โดยปรับโครงสร้างและบทบาทจากผู้ซื้อเป็นผู้ค้าพลังงาน โดยปรับปรุงระบบและโครงสร้างภาษีอากรในระบบการค้าน้ำมัน การพัฒนาใช้โครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่ให้เต็ม

ประสิทธิภาพทั้งในส่วนของระบบเครือข่ายสายส่งไฟฟ้า ระบบเครือข่ายท่อก๊าซ ระบบขนส่งน้ำมันทางท่อ ระบบคลังน้ำมันสำรอง และระบบเครือข่ายพลังงานอื่นๆ ระหว่างประเทศ เป็นต้น

เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2549 รัฐบาลพล.อ. สุรยุทธ์.จุลานนท์ นายกรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายรัฐบาลต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และในส่วนของนโยบายด้านพลังงานเป็นดังนี้

"จะส่งเสริมประสิทธิภาพและประหยัดการใช้พลังงาน การพัฒนาและใช้ประโยชน์พลังงานทดแทน การสำรวจและพัฒนาแหล่งพลังงานทั้งภายในประเทศและนอกประเทศ รวมถึงเขตพัฒนาร่วมกันกับประเทศเพื่อนบ้าน การส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาด การกำหนดโครงสร้างราคาพลังงานที่เหมาะสม และการปรับโครงสร้างบริหารกิจการพลังงานให้เหมาะสม โดยแยกงานนโยบายและการกำกับดูแลให้มีความชัดเจน รวมทั้งส่งเสริมการแข่งขันในธุรกิจพลังงานในระยะยาว และการศึกษาวิจัยพลังงานทางเลือก"

เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงาน กระทรวงพลังงานได้จัดทำนโยบายและแผนพัฒนาพลังงานของประเทศ โดยแบ่งนโยบายพลังงานออกเป็น 2 ระยะ คือ มาตรการที่ต้องดำเนินการทันทีซึ่งเป็นนโยบายเร่งด่วนเพื่อแก้ปัญหาพลังงานของประเทศ และมาตรการที่ต้องดำเนินการในระยะต่อไปเป็นนโยบายเพื่อการวางพื้นฐานการพัฒนาพลังงานของประเทศให้มีความมั่นคงและยั่งยืน สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยกำหนดนโยบายและแผนพลังงานของประเทศ ดังนี้ คือ

ระยะสั้น เริ่มดำเนินการทันทีภายในรัฐบาลชุดปัจจุบัน

1. ปรับโครงสร้างการบริหารกิจการพลังงานให้เหมาะสม เพื่อให้การบริหารจัดการพลังงานของประเทศมีประสิทธิภาพสูงสุด โดย (1) ยกร่างและเร่งดำเนินการเพื่อให้มีพระราชบัญญัติประกอบกิจการพลังงาน เพื่อแยกงานนโยบายและการกำกับดูแลออกจากกันให้มีความชัดเจน โดยให้การกำกับดูแลกิจการพลังงานครอบคลุมถึงกิจการไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติ และมีการจัดตั้งองค์กรอิสระกำกับดูแล และ (2) เสนอการแก้ไขพระราชกฤษฎีกา กำหนดอำนาจ สิทธิและประโยชน์ของ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) พ.ศ. 2544 เพื่อโอนอำนาจรัฐให้มาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ ตลอดจน (3) เร่งผลักดัน ปรับปรุง แก้ไข กฎหมายด้านพลังงานอื่นๆ อาทิ พ.ร.บ. ปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 และ พ.ร.บ. การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2535 เป็นต้น

2. การจัดหาพลังงาน เพื่อให้พลังงานมีความเพียงพอและมั่นคง โดย (1) เร่งรัดและส่งเสริมการสำรวจและพัฒนาแหล่งเชื้อเพลิงปิโตรเลียมทั้งในประเทศและเขตพื้นที่ทับซ้อนกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น แหล่งก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทยเพิ่มเติม จากแหล่งยูโนแคล แหล่งอาทิตย์ แหล่งบงกช แหล่งไพลิน และแหล่งก๊าซในเขตพื้นที่พัฒนาร่วมไทย-มาเลเซีย (JDA) (2) พัฒนาโครงข่ายท่อก๊าซธรรมชาติกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ สหภาพพม่าแหล่ง M7/M9 และ A1 และประเทศอินโดนีเซีย แหล่งนาทูน่า และ/หรือ LNG จากต่างประเทศ

(3) เร่งส่งเสริมบทบาท ปตท.สผ. ในการสำรวจพัฒนาแหล่งปิโตรเลียมทั้งในประเทศและต่างประเทศ (4) ปรับปรุงแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าของประเทศ โดยปรับค่าพยากรณ์ไฟฟ้าให้เหมาะสมและสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ และส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในการผลิตไฟฟ้าเพิ่มขึ้น และ (5) กระจายแหล่งและชนิดเชื้อเพลิงที่ใช้ในการผลิตไฟฟ้า รวมถึงการรับซื้อไฟฟ้าจากประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อความมั่นคงด้านพลังงาน เสถียรภาพของราคาโดยคำนึงถึงต้นทุนการผลิต ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และประโยชน์ต่อผู้บริโภค

3. ส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ โดยการ (1) กำหนดเป้าหมายและเร่งดำเนินการอนุรักษ์พลังงานทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง (2) จัดตั้งองค์กรหลักในการผลักดันและการบริหารจัดการด้านการใช้พลังงาน (National Demand Side Management Office) (3) เร่งดำเนินการกำหนดมาตรฐานการประหยัดพลังงานของอุปกรณ์ เครื่องจักรและเครื่องยนต์ที่ใช้พลังงาน รวมทั้ง ดำเนินการติดฉลากอุปกรณ์ที่ได้กำหนดมาตรฐานไว้แล้ว (4) ส่งเสริมการใช้ระบบขนส่งมวลชนให้มากขึ้น โดยจัดเตรียมพื้นที่จอดรถในลักษณะ Park & Ride และอำนวยความสะดวกโดยเตรียม Feeder ให้บริการเดินทางเข้าสู่เมือง และ (5) สนับสนุนให้มีการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าด้วยระบบผลิตไฟฟ้า และความร้อนร่วมกัน (Cogeneration) โดยผ่านระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็ก (SPP) และระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก (VSPP)

4. ส่งเสริมพลังงานทดแทนที่เหมาะสมกับประเทศ เพื่อกระจายชนิดเชื้อเพลิงและลดการพึ่งพาการนำเข้าพลังงาน โดย (1) ส่งเสริมการใช้ก๊าซธรรมชาติ (NGV) ก๊าซโซฮอล์ (Gasohol) และไบโอดีเซล (Biodiesel) ทดแทนน้ำมันเชื้อเพลิงในภาคขนส่ง (2) สนับสนุนให้มีการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน เช่น วัสดุเหลือใช้จากการเกษตร ของเสียจากอุตสาหกรรม ก๊าซชีวภาพ ขยะ ลม พลังงานแสงอาทิตย์ ในสัดส่วนและราคาที่เหมาะสม โดยเร่งออกประกาศขยายปริมาณการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตขนาดเล็กมาก (VSPP) และการกำหนดราคารับซื้อไฟฟ้าส่วนเพิ่มจากราคาตามระเบียบ (3) จัดตั้งองค์การมหาชนเพื่อดำเนินการส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียนในชุมชนให้เกิดขึ้นอย่างจริงจังและยั่งยืน และ (4) สนับสนุนการศึกษาวิจัยและพัฒนาพลังงานทดแทนเชิงนโยบาย รวมทั้ง เผยแพร่ให้ความรู้เพื่อให้ประชาชนรู้จักและมั่นใจการเลือกใช้เชื้อเพลิงอื่น อาทิ NGV ก๊าซโซฮอล์ และไบโอดีเซล รวมทั้ง ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นในการส่งเสริม และพัฒนาพลังงานทางเลือกอื่นๆ เช่น ถ่านหิน และอื่นๆ

5. กำหนดโครงสร้างราคาพลังงาน เพื่อให้การกำหนดราคาพลังงานโปร่งใส เป็นธรรม และสะท้อนต้นทุนที่แท้จริง โดยการ (1) กำกับดูแลให้การกำหนดราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นไปตามกลไกตลาดที่เสรี

โปร่งใส และเป็นธรรม (2) เร่งดำเนินการเพื่อลดภาระหนี้สินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงและวางกรอบแนวทางการใช้งบประมาณของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงในอนาคต (3) ปรับโครงสร้างราคาและการชดเชยก๊าซหุงต้ม (LPG) เพื่อให้ราคาสะท้อนต้นทุน และปรับวิธีการคำนวณค่า Ft ให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรมยิ่งขึ้น โดยให้มีการส่งผ่านต้นทุนค่าเชื้อเพลิง และค่าซื้อไฟฟ้าภายใต้การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ และ (4)กำกับดูแลอัตราค่าตอบแทนในการจัดหา ค่าผ่านท่อ และการจำหน่ายก๊าซธรรมชาติ ให้มีความชัดเจน โปร่งใส และเป็นธรรมต่อผู้บริโภค

6. กำหนดมาตรการด้านพลังงานสะอาด เพื่อลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจการพลังงานในรูปแบบต่างๆ โดยการ (1) กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำมันสำเร็จรูปให้สูงขึ้นอย่างเหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศ (2) ปฏิบัติตามพันธกรณีด้านสิ่งแวดล้อมที่ให้สัตยาบันไว้กับมิตรประเทศ และร่วมมือกับนานาประเทศในการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการพลังงาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาพลังงานอย่างยั่งยืน และ (3) เร่งผลักดันกลไกการพัฒนาที่สะอาด (CDM) เพื่อส่งเสริมให้เกิดการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้มีการใช้พลังงานหมุนเวียนเพิ่มขึ้น

7. ส่งเสริมให้ภาคเอกชนและประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย เพื่อความเข้าใจและร่วมมือกันพัฒนาพลังงานของประเทศ โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและมาตรการด้านพลังงาน เพื่อให้การพัฒนาพลังงานเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพลังงานชุมชน เช่น การผลิตไฟฟ้าและไบโอดีเซลชุมชน อันเป็นการสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง

ระยะยาว : เริ่มดำเนินการศึกษา วิจัยเพื่อวางรากฐานการบริหารจัดการพลังงานแบบยั่งยืนและสอดคล้องตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยจะดำเนินการในเรื่องต่างๆ ดังนี้

8. จัดหาพลังงาน โดยกำหนดมาตรการที่ก่อให้เกิดการพัฒนาและจัดหาพลังงานของประเทศที่ทำให้เกิดความมั่นคง มีใช้อย่างพอเพียงและทั่วถึง และลดการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศ รวมทั้งศึกษาวิจัยพัฒนาพลังงานทางเลือกอื่นๆ

9. พัฒนาพลังงานแบบยั่งยืน โดยให้ความสำคัญในการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการพัฒนาพลังงาน ควบคู่ไปกับลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาธุรกิจพลังงาน และปฏิบัติตามพันธกรณีด้านสิ่งแวดล้อมที่ให้สัตยาบันไว้กับมิตรประเทศ พร้อมทั้งให้ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย และผู้ใช้เข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

10. ส่งเสริมการแข่งขันในธุรกิจพลังงาน โดยส่งเสริมการแข่งขันในธุรกิจพลังงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความเป็นธรรม มีระบบกำกับดูแลการประกอบกิจการที่มีประสิทธิภาพและสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้บริโภค

การกำกับดูแลกิจการพลังงาน

1. การกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า

- คณะรัฐมนตรีเมื่อเดือนธันวาคม 2546 ได้เห็นชอบตามมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2546 ซึ่งเห็นชอบข้อเสนอการปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้าและแนวทางการจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า ของกระทรวงพลังงาน โดยให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลกิจการไฟฟ้า กำกับดูแลราคาค่าบริการ คุณภาพบริการ และการลงทุนให้มีความเหมาะสมเพียงพอ พร้อมทั้งให้ความเป็นธรรมกับนักลงทุน และคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับคุณภาพการบริการที่ดี โดยให้ กพช. ทำหน้าที่กำกับดูแลในช่วงเปลี่ยนผ่าน และให้กระทรวงพลังงานดำเนินการปรับปรุงกฎหมายที่มีอยู่ให้มีความเหมาะสม ต่อมาในเดือนเมษายน 2547 กพช. ได้เห็นชอบให้จัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า โดยในระยะแรกให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้าในช่วงเปลี่ยนผ่าน และในระยะยาว ให้มีการยกร่าง พ.ร.บ. การประกอบกิจการไฟฟ้าเพื่อให้การกำกับดูแลมีความสมบูรณ์ครบถ้วนต่อไป

- ในวันที่ 1 มีนาคม 2548 คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า พ.ศ. 2548 โดยได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2548 และต่อมาปลายเดือนพฤศจิกายน 2548 คณะรัฐมนตรีได้ให้แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า (กกฟ.) จำนวน 7 คนขึ้น ซึ่ง กกฟ. ได้เริ่มปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2548 เป็นต้นมา และได้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ (อกก.) เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานจำนวน 6 คณะ ประกอบด้วย 1) อกก. กำกับดูแลอัตราค่าไฟฟ้าและค่าบริการ 2) อกก. พิจารณาระเบียบการเชื่อมโยงระบบไฟฟ้า 3) อกก. การพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้า 4) อกก. คุ้มครองผู้บริโภค 5) อกก. กำกับดูแลการดำเนินงานของกิจการไฟฟ้าตามนโยบายของรัฐ และ 6) อกก. ดำเนินการพิจารณารับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน

กกฟ. ได้ดำเนินการตามมติ กพช. ในการประชุมเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2549 เรื่องการแบ่งขอบเขตงานนโยบายและอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และการกำกับดูแลตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า พ.ศ. 2548 โดยได้ยกเลิกคณะอนุกรรมการภายใต้ กพช. ที่มีอำนาจหน้าที่ซ้ำซ้อนกับอำนาจหน้าที่ของ กกฟ. และให้อำนาจหน้าที่ที่ซ้ำซ้อนดังกล่าวอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ กกฟ. ต่อไป

ต่อมาเมื่อเกิดการเปลี่ยนรัฐบาล กกฟ. จำนวน 7 คน ได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานขอลาออกจากตำแหน่งประธานกรรมการ กรรมการและเลขานุการ กกฟ. และตำแหน่งในอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการฯ ดังกล่าว ทั้งนี้ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2549 เป็นต้นมา อย่างไรก็ตาม เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีนโยบายที่จะแปรรูปการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จึงยังไม่มีความจำเป็นที่จะต้องจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้าในช่วงเปลี่ยนผ่าน นอกจากนี้ อำนาจหน้าที่ที่ปฏิบัติโดย กกฟ. เดิม สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) ได้ปฏิบัติอยู่แล้ว ดังนั้น การดำเนินการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้าดำเนินการได้โดยการจัดตั้งคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานดังกล่าว ณ วันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 กพช. จึงได้มีมติเห็นชอบให้ยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า พ.ศ. 2548 และให้มีการจัดตั้งคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลกิจการไฟฟ้าในช่วงเปลี่ยนผ่านต่อไป ซึ่งต่อมาวันที่ 17 พฤศจิกายน 2549 กบง. ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการกำกับดูแลอัตราค่าไฟฟ้าและค่าบริการ คณะอนุกรรมการการพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้า และคณะอนุกรรมการพิจารณาระเบียบการเชื่อมโยงระบบไฟฟ้า เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลกิจการไฟฟ้าในช่วงเปลี่ยนผ่านตามมติ กพช. ดังกล่าว

2. การกำกับดูแลกิจการก๊าซธรรมชาติ

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อเดือนกรกฎาคม 2544 เรื่องแนวทางการแปรรูปการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) ได้กำหนดการกำกับดูแลกิจการก๊าซธรรมชาติเป็น 2 ระยะ โดยในระยะสั้นให้ กพช. ทำหน้าที่กำกับดูแลกิจการก๊าซธรรมชาติ กำกับดูแลอัตราค่าผ่านท่อ

คุณภาพการให้บริการ การลงทุนระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ รวมทั้งส่งเสริมและขจัดข้ออุปสรรคในการแข่งขัน โดยให้ดำเนินการเป็นการชั่วคราว จนกว่าจะมีการจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลอิสระขึ้นมาตามร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. .... สำหรับการกำกับดูแลในระยะยาว เมื่อมีการจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. .... แล้วเสร็จ การดำเนินการในการออกใบอนุญาตต่างๆ จะเป็นหน้าที่ขององค์กรกำกับดูแลอิสระ เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลการออกใบอนุญาตในกิจการระบบท่อส่งก๊าซฯ ท่อจำหน่ายก๊าซฯ การจัดหาและจัดจำหน่ายก๊าซฯ รวมทั้งการกำกับดูแลอัตราค่าบริการผ่านท่อก๊าซฯ การลงทุน คุณภาพการบริการ และความปลอดภัย

ต่อมาเมื่อมีการแปรสภาพการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) เป็นบริษัท จำกัด (มหาชน) ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิและประโยชน์ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) พ.ศ. 2544 และพระราชกฤษฎีกากำหนดเงื่อนเวลายกเลิกกฎหมายว่าด้วยการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2544 มีผลทำให้ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้รับโอนอำนาจมหาชนของรัฐ ได้แก่ อำนาจการประกาศเขต อำนาจการรอนสิทธิเหนือพื้นดินของเอกชน และอำนาจในการเวนคืนที่ดิน ตามมาตรา 29-30 มาตรา 32-36 และมาตรา 38 ของพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2521 และที่แก้ไขเพิ่มเติมในการประกอบธุรกิจปิโตรเลียม ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการแข่งขันทางธุรกิจ การควบคุมให้การใช้อำนาจทางกฎหมายเป็นไปโดยถูกต้อง และการรักษาประโยชน์ของรัฐ กพช. เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 จึงได้มีมติเห็นชอบในหลักการให้ปรับปรุงแก้ไขพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิและประโยชน์ของ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) พ.ศ. 2544 และมอบหมายให้กระทรวงการคลังนำเรื่องเสนอคณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจเพื่อพิจารณาดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิและประโยชน์ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) พ.ศ. 2544 ซึ่งต่อมา พ.ร.ฎ. กำหนดอำนาจ สิทธิและประโยชน์ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 ได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2520 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 18 มีนาคม 2550 เป็นต้นมา ทั้งนี้ปัจจุบันได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับการใช้อำนาจของ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ขึ้น โดยมีปลัดกระทรวงพลังงานเป็นประธานกรรมการ วัตถุประสงค์เพื่อจำกัดอำนาจ และหน้าที่บางประการของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เพื่อรักษาผลประโยชน์ และให้เกิดความเป็นธรรมในการแข่งขันทางธุรกิจ และเสริมสร้างระบบเศรษฐกิจแบบเสรีโดยอาศัยกลไกตลาดให้เกิดขึ้นอย่างสมบูรณ์

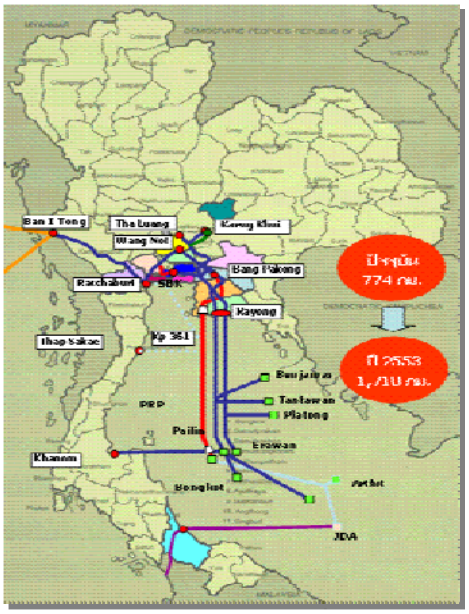

3. การยกร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน

✖ เพื่อให้การปรับโครงสร้างการบริหารกิจการพลังงานของประเทศมีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพสูงสุดในระยะยาว คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2549 จึงได้เห็นชอบตามมติ กพช. เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2549 เรื่อง แนวทางการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติ โดยให้มีการยกร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงานขึ้น เพื่อแยกงานนโยบายและการกำกับดูแลออกจากกัน ให้มีความชัดเจน โดยให้การกำกับดูแลกิจการพลังงานครอบคลุมถึงกิจการไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติ และเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2549 กบง. ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการยกร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงานขึ้น โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งจากภาครัฐ และเอกชน ตลอดจนนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิเป็นอนุกรรมการ เพื่อดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน เพื่อกำกับดูแลกิจการไฟฟ้าและกิจการก๊าซธรรมชาติ รวมทั้งกำหนดกระบวนการและดำเนินการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชนจากการออกพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงานต่อไป

✖ การดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมา สนพ. ได้ดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. .... โดยได้นำบทบัญญัติจากร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการไฟฟ้า พ.ศ. .... ที่ได้ยกร่างไว้เมื่อปี 2548 และผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการและคณะกรรมการยกร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการไฟฟ้า และคณะกรรมการพัฒนากฎหมายระดับกรมและระดับกระทรวงแล้วนำมาปรับปรุง รวมทั้งได้พิจารณานำบทบัญญัติบางมาตราของร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติ พ.ศ. .... ของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มาปรับปรุงเพิ่มเติม และได้นำเสนอคณะอนุกรรมการยกร่างฯ พิจารณาเรียบร้อยแล้ว ซึ่งผลการพิจารณาสามารถสรุปได้ดังนี้

❑ **หลักการและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ....** คือ 1) เพื่อให้การกำกับดูแลกิจการพลังงานครอบคลุมกิจการไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติ โดยไม่ก้าวล่วงกิจการปิโตรเลียมที่มีกฎหมายอื่นกำกับดูแลอยู่แล้ว 2) แยกบทบาทหน้าที่การกำกับดูแลและการกำหนดนโยบายออกจากกัน โดยกระทรวงพลังงานเป็นผู้กำหนดนโยบาย และคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) ทำหน้าที่กำกับดูแลกิจการพลังงาน 3) กกพ. แต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรี เนื่องจากต้องปฏิบัติงานภายใต้นโยบายรัฐ แต่เพื่อให้มีการตรวจสอบโดยฝ่ายนิติบัญญัติจึงกำหนดให้วุฒิสภามีอำนาจถอดถอนได้ 4) ปรับปรุงขั้นตอนการขออนุญาตซึ่งต้องขออนุญาตตามกฎหมายอื่น ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ กกพ. เมื่อพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงานมีผลใช้บังคับ 5) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการออกใบอนุญาตให้ครอบคลุมเรื่องการแข่งขันและป้องกันการใช้อำนาจผูกขาดในทางมิชอบ ตลอดจนกำหนดมาตรฐานในการประกอบกิจการพลังงานและมาตรฐานคุณภาพบริการ 6) ให้มี “กองทุนพัฒนาไฟฟ้า” เพื่อใช้อุดหนุนค่าไฟฟ้าแก่ผู้ใช้ไฟฟ้าที่อยู่ห่างไกล และเพื่อกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค และ 7) ให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ใช้พลังงานประจำเขตเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้ใช้พลังงาน

❑ **ร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ....** ประกอบด้วย 9 หมวด และบทเฉพาะกาล ดังนี้ หมวด 1 บททั่วไป หมวด 2 องค์กรกำกับดูแลการประกอบกิจการพลังงาน หมวด 3 การกำกับดูแลการประกอบกิจการพลังงาน หมวด 4 การคุ้มครองผู้ใช้พลังงาน หมวด 5 การใช้อสังหาริมทรัพย์ หมวด 6 การพิจารณาข้อพิพาทและการอุทธรณ์ หมวด 7 พนักงานเจ้าหน้าที่ หมวด 8 การบังคับทางปกครอง หมวด 9 บทกำหนดโทษ และบทเฉพาะกาล ทั้งนี้สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. .... ได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมตามข้อสรุปจากการประชุมของคณะอนุกรรมการยกร่างฯ แล้วในเบื้องต้น และเมื่อคณะอนุกรรมการยกร่างฯ ดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. .... แล้วเสร็จ ได้จัดให้มีการสัมมนารับฟังความเห็นร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าวก่อนนำเสนอ กพช. และคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้พระราชบัญญัติดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

4. การปรับปรุงและพัฒนากฎหมายกระทรวงพลังงาน

✖ ในโอกาสครบรอบ 200 ปี ของการจัดทำกฎหมายตราสามดวง คณะรัฐมนตรีจึงเห็นควรให้มีการชำระสะสางกฎหมายไทยทั้งระบบ โดยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนากฎหมายเพื่อให้ศึกษาและเสนอแนะการยกเลิกและปรับปรุงกฎหมายทั้งระบบเพื่อให้สอดคล้องกับการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศ และให้กระทรวง กรม รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐทุกแห่งจัดทำแผนพัฒนากฎหมายของแต่ละหน่วยงานเป็นรายปี

✖ กระทรวงพลังงานได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนากฎหมายของกระทรวงขึ้น ซึ่งหน่วยงานต่างๆ ในกระทรวงพลังงานได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติหลายฉบับ อาทิ พ.ร.บ. คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. 2535 พ.ร.บ. ปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 พ.ร.บ. ควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2542 พ.ร.บ. การค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 และ พ.ร.บ. การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2535 ปี 2549 โดยมีผลการดำเนินการสรุปได้ดังนี้

4.1 การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. 2535

✖ จากผลการปฏิรูประบบราชการในปี 2545 ตาม พ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2535 และพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ ทำให้มีการจัดตั้งกระทรวงพลังงานขึ้น จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ. คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ 2535 ให้สอดคล้องกับสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดูแล พ.ร.บ.ดังกล่าว ต่อ กพช. เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2549 ซึ่งต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ พ.ร.บ. คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2550 ทั้งนี้ โดยสาระสำคัญในการแก้ไข พ.ร.บ. ฉบับนี้ ประกอบด้วย

(1) การแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติในมาตรา 5 โดยเปลี่ยนแปลงกรรมการจากปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และอธิบดีกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานเป็นปลัดกระทรวงพลังงาน รวมทั้งเพิ่มเติมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นกรรมการของ กพช.

(2) แก้ไขปรับปรุงข้อความในมาตรา 13 โดย 1) มาตรา 13 วรรคแรกตัดคำว่า "ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี" ออก และเพิ่มข้อความท้ายวรรคแรก "โดยมีรองผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงานเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ" และ 2) ตัดข้อความในมาตรา 13 วรรคสอง และวรรคสามออก เนื่องจากไม่มีตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

4.2 การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514

- พ.ร.บ. ปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 ได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2514 เป็นกฎหมายเฉพาะที่ใช้ในการส่งเสริมการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายที่จะส่งเสริมให้มีการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมภายใต้มาตรการควบคุมที่เหมาะสมเพื่ออำนวยประโยชน์ให้แก่ภาครัฐ ผู้ประกอบกิจการปิโตรเลียม และประชาชน ซึ่งกฎหมายฉบับนี้ประกอบด้วย 113 มาตรา แบ่งเป็น 8 หมวด ได้แก่ บททั่วไป คณะกรรมการปิโตรเลียมการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม การเก็บรักษาและขนส่งปิโตรเลียมการขายและจำหน่ายปิโตรเลียม ประโยชน์ สิทธิ และหน้าที่ของผู้รับสัมปทาน ค่าภาคหลวง และบทกำหนดโทษ ในช่วงที่ผ่านมาจนถึงปี 2549 กฎหมายฉบับนี้ได้ถูกแก้ไขปรับปรุงมาแล้ว 4 ครั้ง คือ ปี 2516 ปี 2522 ปี 2532 และปี 2534 ตามลำดับ

- สำหรับปี 2549 กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติได้ดำเนินการขอปรับปรุงแก้ไข พ.ร.บ. ปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 เสนอต่อ กพช. เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2549 โดยขอแก้ไขปรับปรุงใน 25 มาตรา สรุปสาระสำคัญดังนี้ 1) ปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรี องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการปิโตรเลียม คุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรี อำนาจหน้าที่ของอธิบดี รวมทั้งขั้นตอนการพิจารณาอนุมัติและอนุญาตเกี่ยวกับการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น 2) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม 3) เพิ่มบทบัญญัติที่ให้อำนาจรัฐในการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกออกจากพื้นที่ผลิต

4.3 การแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2542

- พ.ร.บ. ควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการกำกับดูแลหลักเกณฑ์มาตรฐานความปลอดภัย เฉพาะผลิตภัณฑ์เชื้อเพลิงที่เป็นของเหลว ซึ่งได้มาจากปิโตรเลียมเท่านั้นโดยไม่รวมถึงก๊าซปิโตรเลียมเหลว ก๊าซธรรมชาติและเชื้อเพลิงอื่นๆ เช่น เอทานอล และไบโอดีเซล โดยมีกรมธุรกิจ

พลังงานเป็นผู้กำกับดูแล อย่างไรก็ตามปัจจุบันในการควบคุมดูแลการประกอบกิจการน้ำมันเชื้อเพลิงและก๊าซปิโตรเลียมเหลวและก๊าซธรรมชาติที่ใช้บังคับมีหลายฉบับ ซึ่งบทบัญญัติบางประการจะไม่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันจึงจำเป็นที่ต้องปรับปรุงกฎหมายที่เป็นเรื่องเดียวกันและคล้ายคลึงกัน ให้รวมเป็นฉบับเดียวกันกับกฎหมายควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่ออำนวยความสะดวกและปลอดภัย กรมธุรกิจพลังงานได้นำเสนอต่อ กพช. ขอแก้ไขปรับปรุง พ.ร.บ. ฉบับนี้ เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2549 และคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบในหลักการเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2550 โดยสาระสำคัญในการปรับปรุง พ.ร.บ. นี้ ประกอบด้วย แก้ไขเพิ่มเติมคำนิยามของน้ำมันเชื้อเพลิงให้ครอบคลุมชนิดเชื้อเพลิง เพื่อให้เกิดความชัดเจนในขอบเขตของการกำกับดูแลหลักเกณฑ์มาตรฐานความปลอดภัยของเชื้อเพลิงชนิดต่างๆ นอกจากนี้ยังได้เพิ่มข้อยกเว้นข้อกำหนดเกี่ยวกับท่อขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงบางส่วนที่ก้าวล้ำเข้าไปในท่อน้ำมันเชื้อเพลิง และท่อก๊าซฯ ที่อยู่ในความดูแลของกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติซึ่งเป็นผู้ให้สัมปทานแก่ผู้รับสัมปทานตาม พ.ร.บ. ปิโตรเลียม เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกัน

4.4 การแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543

พ.ร.บ. การค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 เป็นบทบัญญัติที่ใช้ในการกำกับดูแลการค้าการสำรวจน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง รวมทั้งการกำหนดและควบคุมที่มีคุณภาพเหมาะสมกับเครื่องยนต์ แต่ปัจจุบัน พ.ร.บ. ฉบับนี้มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสภาพการดำเนินธุรกิจที่เป็นจริง อาทิ ข้อกำหนดเดิมให้อำนาจรัฐมนตรีกำหนดเงื่อนไขในการดำเนินการค้าเฉพาะผู้ได้รับใบอนุญาตใหม่เป็นการเฉพาะรายเท่านั้น ซึ่งหากกำหนดเงื่อนไขแต่ละรายที่แตกต่างกันอาจก่อให้เกิดการเปรียบเทียบในการดำเนินการค้าได้ หรือการไม่มีบทกำหนดให้เพิกถอนใบอนุญาตที่ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 7 ที่ได้รับใบอนุญาตแต่มิได้เริ่มทำการค้าโดยไม่ขอยกเลิกการเป็นผู้ค้า ซึ่งทำให้จำนวนผู้ค้าน้ำมันที่ได้รับใบอนุญาตกับผู้ค้าจริงไม่สอดคล้องกัน เป็นต้น กรมธุรกิจพลังงาน ได้ขอแก้ไขปรับปรุง พ.ร.บ. ฉบับนี้ โดยมีสาระสำคัญในการแก้ไขเพิ่มเติมให้บทบัญญัติต่างๆ เหมาะสมกับสภาพการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน และเพื่อไม่ให้มีปัญหาการบังคับใช้ในทางกฎหมาย

การพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้า

การพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้าเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการวางแผนและกำหนดนโยบายทางด้านไฟฟ้าของประเทศ เพื่อให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) นำไปใช้ในการวางแผนขยายกำลังผลิตไฟฟ้า ระบบสายส่งและระบบสายจำหน่ายไฟฟ้า เพื่อรองรับความต้องการไฟฟ้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างพอเพียง เนื่องจากการก่อสร้างโรงไฟฟ้าต้องใช้เวลานานประมาณ 5 - 10 ปี ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการจัดทำค่าพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้าระยะยาว 10-15 ปีขึ้นไป ซึ่งค่าพยากรณ์ฯ ที่ได้จะมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความมั่นคงด้านพลังงานไฟฟ้าของประเทศ เนื่องจากหากผลการพยากรณ์ต่ำกว่าความเป็นจริงจะส่งผลให้ไฟฟ้าไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้ โดยจะทำให้เกิดปัญหาไฟตกไฟดับและส่งผลเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม

อย่างไรก็ตาม หากค่าพยากรณ์สูงกว่าความเป็นจริงจะทำให้มีการก่อสร้างโรงไฟฟ้าและระบบจำหน่ายมากเกินความจำเป็น และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมดจะถูกผลักสู่ค่าไฟฟ้า ทำให้ประชาชนต้องเป็นผู้รับภาระในที่สุด

สนพ. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการการพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้า และประธานคณะทำงานจัดทำค่าพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้า ได้ทำการวิเคราะห์สถานการณ์การใช้ไฟฟ้าอย่างใกล้ชิด โดยพิจารณาทบทวน/ปรับปรุงค่าพยากรณ์ฯ ทุกครึ่งปี ในปี 2549 ได้มีการปรับปรุงค่าพยากรณ์ฯ 2 ครั้ง คือ

1. **ค่าพยากรณ์ฯ ฉบับเดือนเมษายน 2549** เนื่องจากค่าพยากรณ์ฯ ฉบับเดือนมกราคม 2547 เริ่มมีความคลาดเคลื่อนจากค่าจริง ประกอบกับค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ซึ่งเป็นข้อสมมติฐานหลักในการพยากรณ์ที่ได้จัดทำขึ้นโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ในปี 2546 เริ่มมีความคลาดเคลื่อนจากค่าจริง กล่าวคือ ค่า GDP ที่ใช้ในการพยากรณ์กรณีเศรษฐกิจขยายตัวปานกลาง (Moderate Economic Growth : MEG) ในปี 2548 เท่ากับร้อยละ 6.5 ขณะที่ค่าจริงเท่ากับร้อยละ 4.5 ดังนั้นคณะอนุกรรมการฯ และคณะทำงานฯ จึงได้ทำการปรับปรุงค่าพยากรณ์ใหม่ เป็นฉบับเดือนเมษายน 2549

2. **ค่าพยากรณ์ฯ ฉบับเดือนกรกฎาคม 2549** จากการติดตามสถานการณ์การใช้ไฟฟ้าในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2549 พบว่าค่าพยากรณ์ฉบับเมษายน 2549 มีแนวโน้มจะสูงกว่าค่าจริง คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า จึงเห็นควรให้ปรับปรุงค่าพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้าฉบับเดือนเมษายน 2549 ใหม่ ตามสถานการณ์ความต้องการไฟฟ้าในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2549 เพื่อนำค่าพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้าที่ปรับปรุงใหม่ กรณีฐาน มาใช้ในการจัดทำแผนการลงทุนของการไฟฟ้าทั้งสามแห่ง รวมทั้ง การจัดทำฐานะการเงินของการไฟฟ้าในการศึกษาหลักเกณฑ์ทางการเงินที่เหมาะสมในการกำหนดโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้า ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ และคณะทำงานฯ ได้ทำการปรับปรุงค่าพยากรณ์ใหม่ เป็นฉบับเดือนกรกฎาคม 2549 นอกจากนี้คณะอนุกรรมการฯ เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2549 ได้มีมติเห็นควรให้มีการปรับปรุงค่าพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้าใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน โดยมอบให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จัดทำค่าพยากรณ์อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศระยะยาว และมอบหมายให้คณะทำงานฯ ทำการปรับปรุงค่าพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้าใหม่ตามค่าพยากรณ์อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศระยะยาวที่ได้รับจาก สศช.

การปรับปรุงแก้ไขระเบียบการรับซื้อไฟฟ้า จากผู้ผลิตไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนขนาดเล็กมาก (VSPP)

คณะรัฐมนตรีเมื่อเดือนพฤษภาคม 2545 ได้เห็นชอบร่างระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนขนาดเล็กมาก (VSPP) และร่างระเบียบว่าด้วยการเดินเครื่องกำเนิดไฟฟ้าขนานกับ

ระบบของการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย สำหรับปริมาณพลังไฟฟ้าไม่เกิน 1 เมกะวัตต์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรในประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการพึ่งพาการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานเชิงพาณิชย์ และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งต่อมา กฟน. และ กฟภ. ได้ออกประกาศรับซื้อไฟฟ้าจาก VSPP เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน และ 15 กรกฎาคม 2545 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม การรับซื้อไฟฟ้าจาก VSPP ที่ผ่านมายังไม่มีข้อเสนอโครงการพลังงานลม พลังงานแสงอาทิตย์ และพลังน้ำ เนื่องจากต้นทุนการผลิตมีค่าสูงกว่าราคารับซื้อตามระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าฯ ดังนั้น สนพ. จึงได้ดำเนินการศึกษาการกำหนดระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนเป็นการเฉพาะ เพื่อส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนขนาดเล็กให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งการขยายระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจาก VSPP จะเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนโครงการพลังงานหมุนเวียนขนาดเล็กที่มีศักยภาพสามารถขายไฟฟ้าเข้าระบบได้เกินกว่า 1 เมกะวัตต์ แต่ไม่เกิน 10 เมกะวัตต์

- สถานภาพการรับซื้อไฟฟ้าจาก VSPP ณ กันยายน 2549 มี VSPP เสนอขายไฟฟ้าเข้าระบบรวม 96 ราย ปริมาณพลังงานไฟฟ้าเสนอขาย 16.86 เมกะวัตต์ โดยมีโครงการที่ขายไฟฟ้าเข้าระบบแล้วจำนวน 20 ราย ปริมาณพลังไฟฟ้ารวม 11.02 เมกะวัตต์ เป็นโครงการที่ขายไฟฟ้าเข้าระบบของ กฟน. จำนวน 3 ราย ปริมาณพลังไฟฟ้ารวม 0.95 เมกะวัตต์ และขายเข้าระบบของ กฟภ. จำนวน 17 ราย ปริมาณพลังไฟฟ้ารวม 10.07 เมกะวัตต์

- กพช. เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2549 ได้เห็นชอบร่างระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจาก VSPP สำหรับการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน ร่างระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจาก VSPP สำหรับการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานเชิงพาณิชย์ระบบ Cogeneration และร่างระเบียบว่าด้วยการเดินเครื่องกำเนิดไฟฟ้าขนานกับระบบของการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายสำหรับปริมาณพลังไฟฟ้าขายเข้าระบบไม่เกิน 10 เมกะวัตต์ ทั้งนี้ เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จให้การไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายเร่งดำเนินการออกประกาศรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมากต่อไป โดยมอบให้ สนพ. และการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายพิจารณาในรายละเอียด 1) การคำนวณค่าปรับสำหรับ VSPP ที่ผลิตไฟฟ้าด้วยระบบ Cogeneration 2) ค่าใช้จ่ายการเชื่อมโยงระบบไฟฟ้าสำหรับ VSPP ที่มีปริมาณไฟฟ้าเกินกว่า 6 เมกะวัตต์ โดย VSPP ที่มีปริมาณพลังไฟฟ้าไม่เกิน 6 เมกะวัตต์ ค่าใช้จ่ายการเชื่อมโยงระบบไฟฟ้ายังคงตามระเบียบเดิม 3) แนวทางในการทดสอบการเชื่อมโยงระบบไฟฟ้า และการกำหนดขั้นตอนและหลักการในการขออนุญาตเชื่อมโยงระบบไฟฟ้า 4) แบบคำขอจำหน่ายไฟฟ้าและการเชื่อมโยงระบบไฟฟ้า และ 5) ต้นแบบสัญญาซื้อขายไฟฟ้าให้แล้วเสร็จเพื่อเสนอต่อ กบง. ให้ความเห็นชอบก่อนออกประกาศรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมากต่อไป

- ต่อมาเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2549 คณะอนุกรรมการประสานการดำเนินงานในอนาคตของการไฟฟ้าได้พิจารณาและหารือประเด็นที่ได้รับมอบหมายจาก กพช. จนได้ข้อสรุป และได้นำเสนอ กบง. พิจารณา

เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2549 ซึ่ง กบง. ได้มีมติ 1) เห็นชอบตามเอกสารประกอบการออกประกาศขยายการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก 2) เห็นชอบให้ผู้ผลิตไฟฟ้าตามระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจาก VSPP เมื่อผลิตไฟฟ้าใช้ในกระบวนการผลิตหรือใช้ในโรงไฟฟ้าแล้วสามารถขายไฟฟ้าเข้าระบบการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายได้ไม่เกิน 10 เมกะวัตต์ โดยไม่สามารถจำหน่ายให้กับผู้ใช้ไฟในบริเวณใกล้เคียงได้ 3) เห็นชอบให้ผู้ผลิตไฟฟ้าปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อมตามประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม ทั้งนี้ หากมีปัญหาการร้องเรียนให้เร่งดำเนินการแก้ไขโดยเร็ว และ 4) มอบให้ สนพ. และการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายจัดทำคู่มือการตรวจวัดประสิทธิภาพการผลิตไฟฟ้าและจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เมื่อได้ข้อยุติแล้วให้การไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายปรับปรุงคู่มือการพิจารณารับซื้อไฟฟ้าจาก VSPP ให้สอดคล้องกันต่อไป

การกำหนดส่วนเพิ่มราคารับซื้อไฟฟ้า (Adder) สำหรับผู้ผลิตไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียน

- เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2549 กพช.ได้เห็นชอบแนวทางการส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน โดยใช้มาตรการจูงใจด้านราคาผ่านระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (SPP) และผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก (VSPP) โดยกำหนดส่วนเพิ่มอัตรารับซื้อไฟฟ้า (Adder) จากราคารับซื้อไฟฟ้าตามระเบียบ SPP หรือ VSPP ตามประเภทเชื้อเพลิงและเทคโนโลยี ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงภาระค่าไฟฟ้าของประชาชนด้วย และมอบให้ สนพ. ดำเนินการในรายละเอียด และนำเสนอ กพช. ขอความเห็นชอบต่อไป นอกจากนี้ ได้เห็นชอบการกำหนดสัดส่วนกำลังการผลิตของโรงไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนตามนโยบาย RPS ของ กฟผ. และมอบให้ กฟผ. เร่งดำเนินการลงทุนโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนกำลังการผลิตประมาณ 80 เมกะวัตต์ ส่วนกำลังการผลิตส่วนที่เหลืออีก 60 เมกะวัตต์ ให้ กฟผ. เร่งดำเนินการออกประกาศเชิญชวนให้ผู้ลงทุนยื่นข้อเสนอขายไฟฟ้า โดยใช้วิธีประมูลแข่งขัน สำหรับราคาที่ได้จากการประมูลแข่งขันดังกล่าว ให้ สนพ. นำไปประกอบการพิจารณากำหนดส่วนเพิ่มอัตราค่าไฟฟ้าสำหรับผู้ผลิตไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนต่อไป

- กระทรวงพลังงานได้พิจารณาแนวทางการส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2549 ได้เห็นควรกำหนดส่วนเพิ่มราคารับซื้อไฟฟ้า (Adder) จากราคารับซื้อไฟฟ้าตามระเบียบการรับซื้อไฟฟ้า แยกตามประเภทเชื้อเพลิง โดยจะให้การสนับสนุน 1) ผู้ผลิตไฟฟ้าที่มีปริมาณพลังไฟฟ้าเสนอขาย ไม่เกิน 10 เมกะวัตต์ ซึ่งขายไฟฟ้าเข้าระบบตามระเบียบ VSPP ได้รับส่วนเพิ่มอัตรารับซื้อไฟฟ้าในอัตราคงที่ และ 2) ผู้ผลิตไฟฟ้าที่มีปริมาณพลังไฟฟ้าเสนอขายตามสัญญาเกินกว่า 10 เมกะวัตต์ จะเปิดให้มีการประมูลแข่งขันส่วนเพิ่มอัตรารับซื้อไฟฟ้า ซึ่งต่อมา กพช. เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2549 ได้เห็นชอบ

การกำหนดส่วนเพิ่มราคารับซื้อไฟฟ้า (Adder) ตามปริมาณพลังไฟฟ้าที่ผลิตและขายเข้าระบบสำหรับผู้ผลิตไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนตามมติ กบง. เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2549 ดังนี้

(1) เห็นชอบการกำหนดส่วนเพิ่มราคารับซื้อไฟฟ้า (Adder) จากราคารับซื้อไฟฟ้าสำหรับผู้ผลิตไฟฟ้าที่มีปริมาณพลังไฟฟ้าเสนอขายไม่เกิน 10 เมกะวัตต์ ซึ่งขายไฟฟ้าเข้าระบบตามระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก (VSPP) โดยให้การสนับสนุนเป็นระยะเวลา 7 ปี นับจากวันเริ่มต้นซื้อขายไฟฟ้าตามสัญญา และกำหนดส่วนเพิ่มราคารับซื้อไฟฟ้า (Adder) จากราคารับซื้อไฟฟ้าสำหรับผู้ผลิตไฟฟ้าที่มีปริมาณพลังไฟฟ้าเสนอขาย ไม่เกิน 10 เมกะวัตต์ ซึ่งขายไฟฟ้าเข้าระบบตามระเบียบ VSPP โดยให้การสนับสนุนเฉพาะโรงไฟฟ้าใหม่ที่ยื่นคำร้องขอขายไฟฟ้าตามระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจาก VSPP ภายหลังวันที่การไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายออกประกาศขยายระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจาก VSPP สำหรับปริมาณพลังไฟฟ้าเสนอขายเข้าระบบไม่เกิน 10 เมกะวัตต์ โดยกำหนดส่วนเพิ่มราคารับซื้อไฟฟ้า (Adder) แยกตามประเภทเชื้อเพลิงและมูลค่าการรับซื้อไฟฟ้าตามส่วนเพิ่มราคารับซื้อไฟฟ้าดังกล่าวให้ส่งผ่านค่าไฟฟ้าตามสูตรการปรับอัตราค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติ (F_t) ทั้งนี้ไม่รวมถึงผู้ผลิตไฟฟ้าที่ได้รับการสนับสนุนเงินลงทุนในการผลิตไฟฟ้ารูปแบบอื่นๆ แล้ว โดยให้ผู้สนใจยื่นข้อเสนอภายในปี 2551 สำหรับส่วนเพิ่มราคารับซื้อไฟฟ้า (Adder) แยกตามประเภทเชื้อเพลิงเป็นดังนี้

เชื้อเพลิง/เทคโนโลยี	ส่วนเพิ่มราคารับซื้อไฟฟ้า (บาท/กิโลวัตต์-ชั่วโมง)
ชีวมวล	0.30
พลังน้ำขนาดเล็ก (50-200 กิโลวัตต์)	0.40
พลังน้ำขนาดเล็ก (< 50 กิโลวัตต์)	0.80
ขยะ	2.50
พลังงานลม	2.50
พลังงานแสงอาทิตย์	8.00

(2) เห็นชอบให้ กฟผ. ดำเนินการลงทุนโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียน สำหรับโรงไฟฟ้าใหม่ของ กฟผ. กำลังการผลิตรวม 81.7 เมกะวัตต์ โดยจำแนกเป็น พลังน้ำขนาดเล็ก 78.7 เมกะวัตต์ แสงอาทิตย์ 1 เมกะวัตต์ และกังหันลม 2 เมกะวัตต์ ตามลำดับ และให้ กฟผ. ยุติการรับซื้อไฟฟ้าจากภาคเอกชนโดยวิธีการเปิดประมูลแข่งขัน โดยให้ส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนผ่านมาตรการสนับสนุนส่วนเพิ่มราคารับซื้อไฟฟ้า (Adder) จากราคารับซื้อไฟฟ้าตามระเบียบ SPP หรือ VSPP ที่จะมีการเปิดประมูลแข่งขันในอนาคต ทั้งนี้ ให้คงสัดส่วนการส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนเท่ากับร้อยละ 5 ของกำลังการผลิตใหม่ตามเดิม

(3) ให้คงสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนร้อยละ 5 ของกำลังการผลิตติดตั้งโรงไฟฟ้าใหม่ของ กฟผ. หรือปริมาณ 140 เมกะวัตต์ โดยให้ กฟผ. ดำเนินการลงทุนเองกำลังการผลิต 81.7 เมกะวัตต์ สำหรับการผลิตส่วนที่เหลืออีกประมาณ 59 เมกะวัตต์ ให้นำมานับรวมในมาตรการสนับสนุนส่วนเพิ่มราคารับซื้อไฟฟ้า โดยกำหนดสัดส่วนกำลังการผลิต

แยกตามประเภทเชื้อเพลิงตามสัดส่วนที่ กฟผ. เสนอ และกำหนดส่วนเพิ่มราคารับซื้อไฟฟ้าตามมติ กบง. ซึ่งจะส่งผลกระทบให้ค่า F_t เพิ่มขึ้นประมาณ 0.36 - 0.40 สตางค์ต่อหน่วย

- เพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติภายในประเทศอย่างมีสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งช่วยลดผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากน้ำเสียหรือของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม หรือฟาร์มปศุสัตว์ กพช. จึงได้มีมติเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550 เห็นควรให้การสนับสนุนผู้ผลิตไฟฟ้าที่ใช้ก๊าซชีวภาพเป็นเชื้อเพลิง โดยกำหนดส่วนเพิ่มราคารับซื้อไฟฟ้าสำหรับผู้ผลิตไฟฟ้าตามระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจาก VSPP ที่ใช้ก๊าซชีวภาพเป็นเชื้อเพลิง เท่ากับ 0.30 บาทต่อกิโลวัตต์-ชั่วโมง เป็นระยะเวลา 7 ปี นับจากวันเริ่มต้นซื้อขายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์ (Commercial Operation Date : COD) และมอบหมายให้การไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายออกประกาศเพิ่มเติมเพื่อให้ส่วนเพิ่มราคารับซื้อไฟฟ้าสำหรับผู้ผลิตไฟฟ้าตามระเบียบ VSPP ที่ใช้ก๊าซชีวภาพเป็นเชื้อเพลิงต่อไป

การรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก ระบบ Cogeneration

- เมื่อเดือนมีนาคม 2535 คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบการออกระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (SPP) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ กฟผ. สามารถรับซื้อไฟฟ้าจาก SPP ที่ผลิตไฟฟ้าโดยใช้พลังงานนอกรูปแบบ กาก หรือเศษวัสดุเหลือใช้เป็นเชื้อเพลิงและการผลิตไฟฟ้าและไอน้ำร่วมกัน (Cogeneration) ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานนอกรูปแบบและพลังงานพลอยได้ในประเทศให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น และเป็นการส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระการลงทุนของภาครัฐในระบบการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าด้วย ต่อมา การไฟฟ้าทั้ง 3 แห่ง ได้ออกประกาศรับซื้อไฟฟ้าจาก SPP จำนวน 300 เมกะวัตต์ และต่อมาคณะรัฐมนตรี ได้เห็นชอบให้มีการขยายปริมาณการรับซื้อเป็น 3,200 เมกะวัตต์ สำหรับการรับซื้อไฟฟ้าในช่วงปี พ.ศ. 2539-2543 และให้มีการรับซื้อไฟฟ้าที่ผลิตจากพลังงานนอกรูปแบบ กาก หรือเศษวัสดุเหลือใช้เป็นเชื้อเพลิงต่อไป โดยไม่กำหนดปริมาณการรับซื้อไฟฟ้า

- อย่างไรก็ตามเมื่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำลงตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา ส่งผลให้ความต้องการใช้ไฟฟ้าลดลง ขณะที่กำลังการผลิตสำรอง (Reserve Margin) ของระบบอยู่ในระดับสูง รัฐบาลจึงได้ยุติการรับซื้อไฟฟ้าจาก SPP ที่ใช้พลังงานเชิงพาณิชย์เป็นเชื้อเพลิง เนื่องจากการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนมีประโยชน์ต่อประเทศโดยรวมเป็นการส่งเสริมให้เกิดการใช้ทรัพยากรภายในประเทศอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ในเดือนสิงหาคม 2540 คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเห็นชอบให้มีการรับซื้อไฟฟ้าจาก SPP ที่ใช้พลังงานนอกรูปแบบ กาก เศษวัสดุเหลือใช้เป็นเชื้อเพลิง และโครงการ SPP ประเภท Non-Firm ให้แก่ กฟผ. ต่อไป โดยไม่กำหนดระยะเวลาและปริมาณ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขีดความสามารถของระบบส่งและระบบจำหน่ายที่จะรับได้

- ตั้งแต่ปี 2535 จนถึงเดือนกันยายน 2549 มี SPP ที่ได้รับการตอบรับซื้อไฟฟ้าแล้ว จำนวน 113 ราย ปริมาณเสนอขายไฟฟ้ารวม 2,726.62 เมกะวัตต์ ขายไฟฟ้าเข้าระบบแล้ว จำนวน 79 ราย มีปริมาณเสนอขาย

ไฟฟ้ารวม 2,337.50 เมกะวัตต์ ราคารับซื้อไฟฟ้าเฉลี่ยจาก SPP ณ เดือนสิงหาคม 2549 ประเภทสัญญา Firm 2.56 บาทต่อกิโลวัตต์ -ชั่วโมง และสัญญาประเภท Non-Firm 2.21 บาทต่อกิโลวัตต์ -ชั่วโมง

✖ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด กพช. เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2549 ได้มอบให้ สนพ. ศึกษาในรายละเอียดความเหมาะสมในการเปิดให้มีการรับซื้อไฟฟ้าจาก SPP ระบบ Cogeneration โดยพิจารณาโครงสร้างราคารับซื้อไฟฟ้า ประสิทธิภาพ และความมั่นคงต่อระบบไฟฟ้า และผลกระทบต่อค่าไฟฟ้าของประชาชน ซึ่ง ต่อมา สนพ. ได้หารือกับ กฟผ. และเห็นควรขยายปริมาณการรับซื้อไฟฟ้าจาก SPP ทุกประเภทเชื้อเพลิงตามที่กำหนดในระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าเป็น 4,000 เมกะวัตต์ และได้นำเสนอ กพช. พิจารณาเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2549 โดย กพช. ได้เห็นชอบให้ กฟผ. เปิดรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กทุกประเภทเชื้อเพลิงตามที่กำหนดในระเบียบการรับซื้อไฟฟ้า โดยให้ขยายปริมาณการรับซื้อไฟฟ้าจากเดิม 3,200 เมกะวัตต์ เป็น 4,000 เมกะวัตต์ และมอบให้ สนพ. ดำเนินการปรับปรุงระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กระบบ Cogeneration โดย 1) คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าอย่างมีประสิทธิภาพ และการส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนในการมีส่วนร่วมในการผลิตไฟฟ้า 2) กำหนดราคารับซื้อไฟฟ้าให้แตกต่างกันตามช่วงเวลาของการใช้ (Time of Use: TOU) และ 3) กำหนดเงื่อนไขประสิทธิภาพของการผลิตไฟฟ้าในระบบ Cogeneration ข้อกำหนดทางด้านเทคนิค รวมทั้ง ข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมและจูงใจให้เกิดการผลิตไฟฟ้าอย่างมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง และนำเสนอ กบง. เพื่อขอความเห็นชอบก่อนออกประกาศใช้ต่อไป รวมทั้งให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2540 ให้สามารถจัดซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กระบบ Cogeneration ได้ ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบตามมติ กพช. ดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2550

การจัดหาพลังงานไฟฟ้าจากประเทศเพื่อนบ้าน

✖ เมื่อเดือนสิงหาคม 2546 กบง. ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการประสานความร่วมมือด้านพลังงานไฟฟ้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านขึ้น เพื่อให้การประสานความร่วมมือด้านพลังงานไฟฟ้ามีเอกภาพ ลดความซ้ำซ้อนและมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และในช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยได้มีความร่วมมือในการจัดหาพลังงานไฟฟ้ากับประเทศเพื่อนบ้าน ดังนี้

1. การซื้อขายไฟฟ้าระหว่างไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว)

✖ รัฐบาลไทยและรัฐบาล สปป.ลาว ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจ (Memorandom of Understanding : MOU) เรื่อง ความร่วมมือการพัฒนาไฟฟ้าในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 2 ฉบับ ในเดือนมิถุนายน ปี 2536 และ ปี 2539 โดยมีสาระสำคัญคือทั้งสองประเทศจะส่งเสริมและให้ความร่วมมือในการพัฒนาเอกชนไทยร่วมลงทุนก่อสร้างและบริหารจัดการโครงการผลิตไฟฟ้า การรับซื้อไฟฟ้าจาก

สปป.ลาว ภายใต้ MOU ดังกล่าว มี 2 โครงการที่จ่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์เข้าระบบของ กฟผ. แล้ว ได้แก่ โครงการน้ำเทิน-หินบุน ขนาดกำลังผลิต 187 เมกะวัตต์ และโครงการห้วยเฮาะ ขนาดกำลังผลิต 126 เมกะวัตต์ และอีก 2 โครงการได้ลงนามสัญญาซื้อขายไฟฟ้าแล้วเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2549 ได้แก่ โครงการน้ำเทิน 2 ขนาดกำลังผลิต 920 เมกะวัตต์ และโครงการน้ำงึม 2 ขนาดกำลังผลิต 615 เมกะวัตต์ ซึ่งมีกำหนดจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบเชิงพาณิชย์ในเดือนธันวาคม 2552 และมีนาคม 2554 ตามลำดับ และเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2549 คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจการรับซื้อไฟฟ้าโครงการน้ำเทิน 1 ขนาดกำลังผลิต 474 เมกะวัตต์ และโครงการน้ำงึม 3 ขนาดกำลังผลิต 460 เมกะวัตต์ และให้ กฟผ. นำร่างบันทึกความเข้าใจฯ ที่ได้รับความเห็นชอบแล้วไปลงนามร่วมกับกลุ่มผู้ลงทุนโครงการน้ำเทิน 1 และโครงการน้ำงึม 3 ต่อไป

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2549 กพช. ได้เห็นชอบในหลักการให้มีการขยายการรับซื้อไฟฟ้าจาก สปป.ลาว จาก 3,000 เมกะวัตต์ เป็น 5,000 เมกะวัตต์ รวมทั้ง เห็นชอบในหลักการร่าง MOU ระหว่างรัฐบาลไทยกับ สปป.ลาว ซึ่งต่อมา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน (นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์) ได้ลงนามใน MOU ดังกล่าวเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2549

2. การซื้อขายไฟฟ้าระหว่างไทยกับสหภาพพม่า

รัฐบาลไทยและรัฐบาลแห่งสหภาพพม่าได้ลงนามร่วมกันในบันทึกความเข้าใจรับซื้อไฟฟ้าจากสหภาพพม่า เมื่อเดือนกรกฎาคม 2540 โดยฝ่ายไทยจะรับซื้อไฟฟ้าจากโครงการในสหภาพพม่าให้ได้ 1,500 เมกะวัตต์ ภายในปี 2553 ต่อมารัฐบาลของทั้ง 2 ประเทศได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจเรื่องความร่วมมือในการพัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำในลุ่มแม่น้ำสาละวิน และลุ่มแม่น้ำตะนาวศรี เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2548 ประกอบด้วย 4 โครงการ ได้แก่ 1) โรงไฟฟ้าชายแดนสาละวินตอนบน ขนาดกำลังผลิต 5,600 เมกะวัตต์ 2) โรงไฟฟ้าชายแดนสาละวินตอนล่าง ขนาดกำลังผลิต 900 เมกะวัตต์ 3) โรงไฟฟ้าพลังน้ำฮัจยี ขนาดกำลังผลิต 600 เมกะวัตต์ และ 4) โรงไฟฟ้าพลังน้ำตะนาวศรี ขนาดกำลังผลิต 600 เมกะวัตต์ ปัจจุบัน กฟผ. และ Department of

Hydroelectric Power อยู่ระหว่างร่วมกันศึกษาความเหมาะสมของโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำฮัจยี (ขนาดกำลังผลิต 600-2,000 เมกะวัตต์) และในวันที่ 26 มิถุนายน 2549 ได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจเรื่องความร่วมมือในการพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำฮัจยีระหว่าง กฟผ. และ Sinohydro Corporation ของสาธารณรัฐประชาชนจีน

3. การซื้อขายไฟฟ้าระหว่างไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน

รัฐบาลไทยและรัฐบาลจีนได้ร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2541 เพื่อรับซื้อไฟฟ้าจากสาธารณรัฐประชาชนจีนจำนวน 3,000 เมกะวัตต์ ภายในปี 2560 ได้แก่ โครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำยูนนานจิงหงขนาดกำลังผลิต 1,500 เมกะวัตต์ ซึ่งจะส่งมอบไฟฟ้าให้ไทยในปี 2556 และอีก 1 โครงการในปริมาณ 1,500 เมกะวัตต์ คาดว่าจะส่งมอบไฟฟ้าให้ไทยในปี 2557 ปัจจุบันอยู่ระหว่างการศึกษาความเป็นไปได้ในการส่งไฟฟ้าจากประเทศจีนมาประเทศไทยโดยก่อสร้างสายส่งผ่าน สปป. ลาว

4. การซื้อขายไฟฟ้าระหว่างไทยกับกัมพูชา

รัฐบาลไทยและรัฐบาลกัมพูชาได้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงเรื่อง โครงการความร่วมมือด้านพลังงานไฟฟ้าระหว่างประเทศไทยกับกัมพูชา ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2543 โดยทั้งสองฝ่ายจะสนับสนุนให้มีการซื้อขายไฟฟ้าระหว่างทั้งสองประเทศ การให้ความช่วยเหลือในด้านวิชาการ และการฝึกอบรมในสาขาไฟฟ้าที่ไทยจะให้แก่การไฟฟ้าและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของกัมพูชา นอกจากนี้เมื่อมีการจัดตั้งตลาดซื้อขายไฟฟ้าขึ้นในแต่ละประเทศ ทั้งสองฝ่ายจะให้ความร่วมมือกันในด้านการซื้อขายไฟฟ้า รวมทั้งจะให้ความร่วมมือในด้านการวางแผนและการก่อสร้างระบบสายส่งเชื่อมโยงระหว่างทั้งสองประเทศ และเปิดให้ประเทศอื่นๆ เข้ามาซื้อขายไฟฟ้าได้ในอนาคต ปัจจุบัน กฟผ. อยู่ระหว่างการศึกษา Pre-feasibility โครงการโรงไฟฟ้าสตึงนัม ขนาด 50 -120 เมกะวัตต์ สำหรับโครงการโรงไฟฟ้าเกาะกงในกัมพูชา ขนาดกำลังผลิต 1,400 เมกะวัตต์ ซึ่งใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิง ขณะนี้ กฟผ. อยู่ระหว่างดำเนินการเจรจาด้านเทคนิคของโครงการดังกล่าว

5. การซื้อขายและแลกเปลี่ยนพลังงานไฟฟ้ากับมาเลเซีย

รัฐบาลไทยและมาเลเซียได้มีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนและซื้อขายพลังงานไฟฟ้าตามโครงการระบบส่งไฟฟ้าเชื่อมโยงไทย – มาเลเซีย ตั้งแต่ปี 2524 ต่อมา กฟผ. และการไฟฟ้ามาเลเซีย (Tenaga Nasional Berhad : TNB) ได้ลงทุนก่อสร้างระบบส่งเชื่อมโยงไฟฟ้าแรงสูงกระแสตรงไทย – มาเลเซีย (HVDC System Interconnection) ขนาด 300 kV เพื่อเพิ่มเสถียรภาพของระบบส่ง โดยการก่อสร้างได้แล้วเสร็จและเริ่มแลกเปลี่ยนและซื้อขายพลังงานไฟฟ้าได้ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2545 เป็นต้นมา ปัจจุบันมีการแลกเปลี่ยนไฟฟ้า 300 เมกะวัตต์ และในอนาคตสามารถขยายได้ถึง 600 เมกะวัตต์ ประกอบกับในปี 2548 มีการแลกเปลี่ยนไฟฟ้าระหว่างไทยและมาเลเซียคิดสุทธิแล้วไทยซื้อไฟฟ้าจากมาเลเซีย 1,847 ล้านหน่วย คิดเป็นเงินค่าซื้อไฟฟ้า 3,150 ล้านบาท

การปรับโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้า

ในเดือนธันวาคม 2546 คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบรูปแบบโครงสร้างกิจการไฟฟ้าในลักษณะ Enhanced Single Buyer (ESB) และมอบให้กระทรวงพลังงานทำการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องอัตราค่าไฟฟ้า ซึ่งต่อมา สนพ. ได้จัดจ้างบริษัทที่ปรึกษา Price Waterhouse Coopers ดำเนินการศึกษาเรื่องการปรับปรุงโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้า และนำเสนอโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าใหม่ ทั้งในระดับขายส่งและขายปลีกที่สอดคล้องกับโครงสร้างกิจการไฟฟ้า ESB และต่อมาเดือนสิงหาคม 2548 คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบตามมติ กพช. เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2548 โดยเห็นชอบหลักเกณฑ์การกำหนดโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้า และมอบให้ สนพ. รับไปดำเนินการหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการชดเชยรายได้ระหว่างการไฟฟ้า เสนอ กพช. พิจารณาเห็นชอบก่อนนำไปใช้กำหนดโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้า และจัดทำรายละเอียดข้อเสนอการปรับโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าขายปลีก โครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าขายส่ง สูตรการปรับอัตราค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติ การชดเชยรายได้ระหว่างการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย ตลอดจนกลไกการปรับการชดเชยรายได้ระหว่างการไฟฟ้า และการกำกับดูแลประสิทธิภาพการดำเนินงานของการไฟฟ้า เสนอ กบง. พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนประกาศใช้ต่อไป

ต่อมาเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2548 กพช. ได้พิจารณาเรื่อง การปรับโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้า และได้มีมติเห็นชอบข้อเสนอโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าขายส่ง โครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าขายปลีก โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2548 เป็นต้นมา และมอบหมายให้คณะอนุกรรมการกำกับการศึกษาการปรับปรุงโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้า รับไปดำเนินการทบทวนค่าตัวประกอบกำลังไฟฟ้าที่เหมาะสมในระดับขายส่งและขายปลีก ตลอดจนแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าขายปลีกเสนอต่อ กบง.พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนประกาศใช้ต่อไป

การกำกับค่าไฟฟ้าตามสูตรอัตราค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติ

คณะอนุกรรมการกำกับสูตรการปรับอัตราค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติได้ดำเนินการปรับค่าไฟฟ้าตามสูตร F_t ภายใต้หลักการที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติเมื่อปี 2548 โดยการพิจารณาค่าไฟฟ้าตามสูตรการปรับอัตราค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติทุก 4 เดือน

ในช่วงเดือนตุลาคม 2548 – กันยายน 2549 ได้มีการปรับค่า F_t สูงขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจาก 1) สถานการณ์ราคาเชื้อเพลิงที่เพิ่มสูงขึ้น (ก๊าซธรรมชาติ น้ำมันเตา น้ำมันดีเซล) โดยเฉพาะราคาก๊าซธรรมชาติซึ่งเป็นเชื้อเพลิงหลักในการผลิตไฟฟ้าได้ปรับราคาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง 2) ข้อจำกัดท่อก๊าซธรรมชาติและปริมาณก๊าซธรรมชาติที่นำมาใช้ในการผลิตไฟฟ้ามีอยู่จำกัด ขณะที่ความต้องการใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นส่งผลให้ต้องมีการผลิต

ไฟฟ้าจากน้ำมันเตาและน้ำมันดีเซลที่มีต้นทุนการผลิตไฟฟ้าที่สูงเพิ่มขึ้น เพื่อรองรับความต้องการใช้ไฟฟ้าดังกล่าว โดยค่า F_t ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2548 – กันยายน 2549 ได้ปรับเพิ่มขึ้นเป็นระยะดังนี้

- ค่า F_t เดือนตุลาคม 2548 – มกราคม 2549 เท่ากับ 56.83 สตางค์/หน่วย โดยปรับเพิ่มขึ้นจากช่วงเดือนมิถุนายน – กันยายน 2548 เท่ากับ 10 สตางค์/หน่วย
- ค่า F_t เดือนกุมภาพันธ์ 2549 – พฤษภาคม 2549 เท่ากับ 75.84 สตางค์/หน่วย โดยปรับเพิ่มขึ้นจากช่วงเดือนตุลาคม 2548 – มกราคม 2549 เท่ากับ 19.01 สตางค์/หน่วย
- ค่า F_t เดือนมิถุนายน 2549 – กันยายน 2549 เท่ากับ 85.44 สตางค์/หน่วย โดยปรับเพิ่มขึ้นจากช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2549 – พฤษภาคม 2549 เท่ากับ 9.60 สตางค์/หน่วย

สำหรับค่า F_t ในช่วงเดือนตุลาคม 2549 – มกราคม 2550 ได้ปรับลดลงจาก 85.44 สตางค์/หน่วย ในช่วงเดือนมิถุนายน – กันยายน 2549 เป็น 78.42 สตางค์/หน่วย หรือลดลง 7.02 สตางค์/หน่วย แต่เนื่องจากประมาณการความต้องการใช้ไฟฟ้าในช่วงเดือนตุลาคม 2549 – มกราคม 2550 ลดลง ประกอบกับโรงไฟฟ้าเอกชน BLCP ที่ใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิงได้มีกำหนดจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบของ กฟผ. ในเดือนตุลาคม ทำให้การผลิตไฟฟ้าจากน้ำมันเตาลดลง ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายด้านเชื้อเพลิงและค่าซื้อไฟฟ้าลดลง เป็นผลให้ค่าไฟฟ้าเฉลี่ยที่เรียกเก็บจากประชาชนลดลงจาก 3.10 บาท/หน่วย เป็น 3.04 บาท/หน่วย

นโยบายเปิดเสรีการจัดตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง

ตามที่รัฐมีนโยบายส่งเสริมโครงการผลิตแอลกอฮอล์จากพืชเป็นเชื้อเพลิงมาตั้งแต่ปี 2543 เป็นต้นมา พร้อมทั้งกำหนดให้คณะกรรมการเอทานอลแห่งชาติเป็นผู้พิจารณาข้อเสนอการขอตั้งโรงงานผลิต และจำหน่ายเอทานอลเป็นเชื้อเพลิง โดยให้เป็นไปตามกรอบนโยบายที่คณะกรรมการเอทานอลแห่งชาติกำหนด และให้นำเสนอผลการพิจารณาตั้งโรงงานต่อ กพช. เพื่อพิจารณาอนุมัติ อย่างไรก็ตาม ในเดือนกรกฎาคม 2547 กพช. ได้ให้การพิจารณาอนุมัติการขอตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายเอทานอลเป็นเชื้อเพลิง โดยคณะกรรมการเอทานอลแห่งชาติเป็นที่สิ้นสุดไม่ต้องนำเสนอ กพช. พิจารณาอีก แต่ให้คณะกรรมการเอทานอลแห่งชาติรายงานผลการพิจารณาเสนอ กพช. เพื่อทราบเป็นระยะๆ

เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2546 คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบยุทธศาสตร์การส่งเสริมน้ำมันแก๊สโซฮอล์ โดยกำหนดให้มีการใช้เอทานอลวันละ 1 ล้านลิตร ในปี 2549 สำหรับทดแทนสาร MTBE ในน้ำมันเบนซิน 95 และเพิ่มเป็น 3 ล้านลิตร ในปี 2554 เพื่อใช้แทนสาร MTBE ในน้ำมันเบนซิน 95 และเห็นชอบให้ตั้งคณะทำงานร่วมระหว่างกระทรวงพลังงาน กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อกำหนดมาตรการส่งเสริมการจัดตั้งโรงงานผลิตเอทานอล และสนับสนุนแผนการจัดการด้านวัตถุดิบตลอดจนรูปแบบการนำไปสู่

การปฏิบัติที่ชัดเจน และต่อมาเมื่อวันที่ 12 เมษายน 2548 คณะรัฐมนตรีได้รับทราบแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมเชื้อเพลิงชีวภาพ (กชช.) ขึ้น และได้มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการยกเลิก "ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย คณะกรรมการเอทานอลแห่งชาติ พ.ศ. 2545" พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 26 พฤษภาคม 2548 โดยที่ กชช. มีอำนาจครอบคลุมภารกิจของคณะกรรมการเอทานอลแห่งชาติ เมื่อผู้ประกอบการได้รับใบอนุญาตจัดตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงจาก กชช. แล้ว ผู้ประกอบการต้องยื่นเรื่องต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมสรรพสามิต สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- เพื่อเร่งรัดและส่งเสริมให้มีการผลิตการจำหน่ายเอทานอลตามเป้าหมายที่กระทรวงพลังงานกำหนด โดยได้กำหนดมาตรการส่งเสริมการใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์และเร่งกระจายการจำหน่ายน้ำมันแก๊สโซฮอล์ทั่วประเทศและเมื่อวันที่ 4 กันยายน 2549 กพช. ได้ให้เปิดเสรีการขอจัดตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง แต่ ณ วันที่ 6 พฤศจิกายน 2549 มีผู้ผลิตเอทานอลจำนวน 5 ราย รวมปริมาณการผลิตจริงเฉลี่ย 480,000 ลิตร/วัน ขณะที่ความต้องการใช้เอทานอลเพื่อทดแทนน้ำมันเบนซิน 95 ทั้งหมดอยู่ประมาณ 800,000 ลิตร/วัน ซึ่งจะเห็นได้ว่าความเป็นไปได้ในการจะยกเลิกการจำหน่ายน้ำมันเบนซิน 95 ในปี 2550 อาจทำได้ยากเนื่องจากการจัดหาเอทานอลยังไม่เพียงพอต่อความต้องการที่จะนำไปทดแทนน้ำมันเบนซิน 95 ได้ ดังนั้นเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2549 กพช. จึงได้มีมติให้เลื่อนกำหนดการยกเลิกการจำหน่ายน้ำมันเบนซิน 95 ออกไปโดยมอบให้กระทรวงพลังงานรับไปพิจารณาความเหมาะสมของช่วงเวลาในการยกเลิกการจำหน่ายน้ำมันเบนซิน 95 โดยคำนึงถึงประเด็นความเพียงพอของปริมาณเอทานอล การกำหนดราคาเอทานอล และแนวทางการลดผลกระทบต่อรถยนต์ที่ไม่สามารถใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ได้ ทั้งนี้ หากต้องยกเลิกการจำหน่ายน้ำมันเบนซิน 95 กำหนดให้กระทรวงพลังงานต้องออกประกาศให้ประชาชนทราบภายในเดือนมีนาคม 2550 รวมทั้งเห็นชอบให้ยกเลิกคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมเชื้อเพลิงชีวภาพ โดยให้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเอทานอลและไบโอดีเซลขึ้นภายใต้ กบง. เพื่อให้กระบวนการบริหารและจัดการเชื้อเพลิงชีวภาพเป็นเอกภาพ มีความคล่องตัว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

- ต่อมาเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2549 คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบแนวทางการปฏิบัติตามนโยบายเปิดเสรีการจัดตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง โดยให้กระทรวงการคลังจัดทำประกาศเรื่องการจัดตั้งโรงงานผลิตเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงแทนการบังคับใช้ประกาศกระทรวงการคลัง

เรื่อง วิธีการบริหารงานสุรา พ.ศ. 2543 สำหรับการตั้งโรงงานผลิตเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการเปิดเสรี ทั้งนี้ให้กระทรวงการคลังร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงพลังงานดำเนินการและจัดทำประกาศดังกล่าวให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และยกเลิกเงื่อนไขที่กำหนดและ/หรือข้อถือปฏิบัติโดย กชช. และให้ผู้ได้รับใบอนุญาตตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายเอทานอล เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงจากคณะกรรมการเอทานอลแห่งชาติหรือจาก กชช. ใดที่มีความประสงค์จะปรับเปลี่ยนแก้ไขสาระสำคัญโครงการ รวมทั้งผู้ที่มีความประสงค์จะจัดตั้งโรงงานผลิตเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงภายในประเทศและ/หรือผลิตเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงเพื่อการส่งออกดำเนินการขออนุญาตจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการให้ถูกต้องต่อไป

การกำกับดูแลอัตราค่าบริการท่อก๊าซธรรมชาติ

- จากการที่ กพช. ได้มีประกาศฉบับที่ 1/2544 ลงวันที่ 24 ตุลาคม 2544 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดราคาก๊าซธรรมชาติและอัตราค่าบริการส่งก๊าซธรรมชาติ โดยให้การปรับอัตราค่าบริการส่งก๊าซธรรมชาติและการปรับปรุงแผนการจัดหาก๊าซธรรมชาติอยู่ภายใต้การกำกับดูแลและการดำเนินการของ สนพ. ซึ่งต่อมาเดือนตุลาคม 2546 ได้มีการปรับอัตราค่าบริการส่งก๊าซฯ ในส่วนของ Commodity Charge สำหรับปีงบประมาณ 2546 เป็น 0.3418 บาทต่อล้านบีทียู และเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ความต้องการใช้ก๊าซฯ ที่เปลี่ยนแปลงไป สนพ. ได้ประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาปรับปรุงแผนแม่บทระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ ฉบับที่ 3 และได้นำเสนอ กพช. เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2546 โดยได้อนุมัติให้ปรับปรุงแผนแม่บทระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ ฉบับที่ 3 ทั้งนี้โครงการลงทุนระบบท่อต่างๆ ตามแผนดังกล่าวจะต้องนำมาปรับปรุงอัตราค่าบริการท่อก๊าซฯ ใหม่ ซึ่งบังคับใช้ในปี 2549 เป็นต้นมา และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้ขอปรับอัตราค่าบริการท่อก๊าซธรรมชาติ โดยใช้ค่าใช้จ่ายผันแปรต่อหน่วยประจำปี 2547 เป็นฐานในการคำนวณ

- เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2549 สนพ.ได้หารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กฟผ. และ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เพื่อพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับตัวแปรต่างๆ เพื่อให้ได้หลักเกณฑ์อัตราค่าบริการส่งก๊าซธรรมชาติที่เหมาะสม ซึ่งได้มีมติดังนี้

(1) ในระยะสั้น เห็นควรให้ใช้หลักเกณฑ์อัตราค่าบริการส่งก๊าซธรรมชาติเดิมไปก่อน จนผลการศึกษาการปรับหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าบริการส่งก๊าซธรรมชาติจะแล้วเสร็จ

(2) ในระยะยาว เห็นควรให้มีการศึกษาถึงแนวทางในการปรับปรุงการกำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ ของ

อัตราค่าผ่านท่อให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน โดยพิจารณาเกี่ยวกับตัวแปรที่สำคัญ เช่น ผลตอบแทนการลงทุน อัตราแลกเปลี่ยน ดอกเบี้ยเงินกู้ และมอบให้ สนพ. จัดจ้างบริษัทที่ปรึกษาเพื่อศึกษาถึงแนวทางในการปรับปรุงการกำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ ของอัตราค่าผ่านท่อให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน

- ต่อมา เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2549 สนพ. กฟผ. และ ปตท. ได้หารือร่วมกันถึงขอบเขตการศึกษาและแนวทางในการปรับปรุงการกำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ ของอัตราค่าผ่านท่อให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน และปัจจุบัน สนพ. ได้จัดทำขอบเขตการศึกษาให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาให้ความเห็นชอบ และได้นำเรื่องการปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำหนดราคาก๊าซธรรมชาติและอัตราค่าบริการส่งก๊าซธรรมชาติเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานแล้ว เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2549

การกำกับดูแลราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว

- ตั้งแต่ปี 2542 รัฐบาลได้เห็นชอบแนวทางและขั้นตอนการยกเลิกควบคุมราคา LPG และการปรับปรุงระบบการค้าและมาตรฐานความปลอดภัย LPG โดยมอบให้ สนพ. รับไปดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต่อมา กบง. ในเดือนกุมภาพันธ์ 2546 ได้อนุมัติแนวทางการแก้ไขปัญหาราคา LPG และฐานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงโดยให้จำกัดอัตราเงินชดเชยราคา LPG สูงสุด เพื่อให้มั่นใจว่ากองทุนฯ จะสามารถชำระหนี้ได้หมดภายในปี 2547 และกำหนดให้ยกเลิกจ่ายชดเชยราคา LPG ในเดือนกรกฎาคม 2548 ตลอดจนเตรียมการเข้าสู่ระบบราคา LPG ลอยตัวเต็มที่ ซึ่งในเดือน กุมภาพันธ์ 2547 กบง. ได้ให้กำหนดอัตราเงินชดเชยสูงกว่าเพดานสูงสุด 3 บาท/กก. ไว้เป็นการชั่วคราว โดยให้ประธาน กบง. เป็นผู้พิจารณากำหนดอัตราเงินชดเชยก๊าซ LPG เกินกว่าอัตราเงินชดเชยสูงสุดได้ตามความเหมาะสมแก่สถานการณ์ ซึ่งประธาน กบง.ได้เห็นชอบให้กำหนดอัตราเงินชดเชยราคาก๊าซ LPG สูงกว่าระดับเพดานอัตราเงินชดเชยสูงสุด เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2547, 13 มกราคม 2548 และ 17 มิถุนายน 2548 ตามลำดับ

- อย่างไรก็ตามปัญหาที่จะยกเลิกการชดเชยราคาก๊าซ LPG ยังไม่สามารถดำเนินการเนื่องจากราคาน้ำมันในตลาดโลกได้ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2549 กบง. จึงได้ให้ขยายระยะเวลา การยกเลิกการจ่ายเงินชดเชยราคาก๊าซ LPG จากเดือนธันวาคม 2548 เป็นเดือนมิถุนายน 2549 และขยายระยะเวลาการกำหนดอัตราเงินชดเชยราคาก๊าซ LPG สูงกว่าระดับเพดานอัตราเงินชดเชยสูงสุด 2 บาท/กก. จากเดือนธันวาคม 2548 เป็นเดือนมิถุนายน 2549 เพื่อช่วยเหลือและบรรเทาผลกระทบทางด้านราคาต่อประชาชนผู้ใช้ LPG โดยเฉพาะกลุ่มรถแท็กซี่ และต่อมาในวันที่ 28 สิงหาคม 2549 กบง. ได้มีมติให้ขยายเวลาการกำหนดอัตราเงินชดเชยราคาก๊าซ LPG สูงกว่าระดับเพดานอัตราเงินชดเชยสูงสุด 2 บาท/กก. ต่อไปอีก 6 เดือน จากเดือนมิถุนายน 2549 เป็นเดือนธันวาคม 2549 และมอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ในฐานะประธาน กบง. เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบ หรืออนุมัติแทนคณะกรรมการฯ ในการขยายระยะเวลาการยกเลิกการจ่ายเงินชดเชยสูงสุดได้ตามความเหมาะสมแก่สถานการณ์

เนื่องจากราคา LPG ตลาดโลกในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมาสูงกว่าระดับราคาเพดานที่กำหนดในระดับ 315 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน ทำให้มีการส่งออกมากกว่าจำหน่ายในประเทศ ประกอบกับปัญหาราคาน้ำมันแพงทำให้ประชาชนเปลี่ยนมาใช้ LPG ในรถยนต์แทนน้ำมันเบนซินมากขึ้น ซึ่งหากความต้องการใช้ยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องอาจทำให้เกิดความขาดแคลนได้ ณ วันที่ 20 พฤศจิกายน 2549 กบง.จึงได้มีมติให้เก็บเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันฯจากการส่งออก LPG ซึ่งจะทำให้ผู้ส่งออกมีรายได้จากส่วนต่างด้านราคาน้อยลง และนำรายได้ในส่วนนี้ไปจ่ายชดเชยให้แก่ผู้ที่จำหน่ายก๊าซ LPG ในประเทศแทน โดยปรับเพดานราคา ณ โรงกลั่นจาก 315 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน ให้สูงขึ้นในระดับที่รายจ่ายที่เพิ่มขึ้นเท่ากับรายรับของกองทุนน้ำมันฯ ที่ได้จากการเก็บเงินเข้าจากการส่งออกก๊าซ LPG และมอบให้ สนพ. ติดตามผลการเปลี่ยนแปลงปริมาณการส่งออกและการจำหน่ายก๊าซ LPG ในประเทศ โดยหากพบว่าจำเป็นต้องปรับสัดส่วนการเก็บเงิน ส่งเข้ากองทุนน้ำมันฯ จากร้อยละ 50 ของส่วนต่างระหว่างราคาส่งออกและจำหน่ายในประเทศ ให้สามารถปรับได้ตามความเหมาะสมโดยให้ประธาน กบง. เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบ ต่อมาได้มีการแก้ไขคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 4/2547 เรื่องกำหนดมาตรการเพื่อการแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อรองรับแนวทางและวิธีการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการขาดแคลนก๊าซ LPG โดยเฉพาะประเด็นการเรียกเก็บเงินส่งเข้ากองทุนฯ จากการส่งออก LPG โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 12 ธันวาคม 2549 เป็นต้นมา

การปรับระดับเพดานอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2548 กบง. ได้เห็นชอบให้ปรับอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงของน้ำมันเบนซิน แก๊สโซฮอล์ และดีเซลเพิ่มขึ้นอีก 1 บาท/ลิตร จากระดับเพดานสูงสุด 1.50 บาท/ลิตร เป็น 2.50 บาท/ลิตร โดยมอบหมายให้ผู้อำนวยการ สนพ.ในฐานะเลขานุการฯ เป็นผู้พิจารณาปรับเพิ่มหรือลดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันฯ ของน้ำมันเบนซิน แก๊สโซฮอล์ และดีเซล

ด้วยปัญหาภาระหนี้สินในการตรึงราคาน้ำมันในช่วงที่ผ่านมา ทำให้ฐานะกองทุนน้ำมันฯ ติดลบ 50,407 ล้านบาท และมีหนี้สินค้างชำระ 64,848 ล้านบาท ภาระหนี้สินจากเงินชดเชย LPG ประมาณ 500 ล้านบาท/เดือน ขณะที่รายได้ของกองทุนน้ำมันฯ ลดลง เนื่องจากปริมาณการใช้ลดลงและนโยบายการยกเลิกการใช้น้ำมันเบนซิน 95 ในวันที่ 1 มกราคม 2550 รวมทั้งภาระในการส่งเสริมพลังงานทดแทนที่สูงขึ้นทำให้ประมาณการเงินกองทุนน้ำมันฯ ไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ในช่วงเดือนตุลาคม 2550 ถึงมีนาคม 2551 จำนวนเงิน 11,468 ล้านบาท จากปัญหาดังกล่าวส่งผลให้กองทุนน้ำมันฯ จะขาดสภาพคล่องในการชำระหนี้ และแนวทางแก้ไขคือควรมีการปรับเพดานเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันฯ ของน้ำมันเบนซิน แก๊สโซฮอล์ และดีเซล เพิ่มขึ้นอีก 0.50 บาท/ลิตร จากระดับเพดานสูงสุด 2.50 บาท/ลิตร เป็นระดับเพดานสูงสุด 3.00 บาท/ลิตร เพื่อให้กองทุนฯ มีเงินสดเพียงพอ

ต่อการชำระหนี้ ในเดือนตุลาคม 2550 – มีนาคม 2551 และหากเมื่อดำเนินการตามแนวทางการแก้ไขฯ จะช่วยเพิ่มสภาพคล่องของกองทุนน้ำมันฯ ให้สามารถบริหารจัดการหนี้ได้อย่างต่อเนื่อง และช่วยให้การส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างประหยัดเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้นเมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2549 กบง. จึงได้ให้ปรับอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงของน้ำมันเบนซิน แก๊สโซฮอล์ และดีเซล เพิ่มขึ้นอีก 1.50 บาท/ลิตร จากระดับเพดานสูงสุด 2.50 บาท/ลิตร เป็น 4.00 บาท/ลิตร โดยให้ประธาน กบง. เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบให้ผู้อำนวยการ สนพ. เป็นผู้ปรับขึ้นหรือลดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงของน้ำมันเบนซิน แก๊สโซฮอล์ และดีเซล

การทบทวนแผนอนุรักษ์พลังงาน ระยะที่ 3 (ในช่วงปี 2550 – 2554)

- กระทรวงพลังงานได้จัดทำแผนอนุรักษ์พลังงาน ระยะที่ 3 (ช่วงปี 2550 – 2554) เพื่อเสนอ กพช. เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2547 โดยมีเป้าหมายที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานด้วยการลดใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ ณ ปี 2544 จาก 91,877 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ (ktoe) เหลือ 81,523 ktoe หรือลดการใช้พลังงานโดยไม่เกิดประโยชน์ได้ประมาณร้อยละ 12.7 หรือประมาณ 10,354 ktoe และพัฒนาพลังงานทดแทนให้มีสัดส่วนการใช้เพิ่มขึ้น โดย ณ ปี 2554 จะมีการใช้พลังงานอื่นๆ ในสัดส่วนร้อยละ 9.2 ของความต้องการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย หรือทดแทนการใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ประมาณ 7,530 ktoe โดยมีองค์ประกอบของแผนอนุรักษ์ฯ ประกอบด้วย 3 แผนงาน ได้แก่ แผนงานพัฒนาพลังงานทดแทน แผนงานเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และแผนงานบริหารเชิงกลยุทธ์

- ในปี 2548 และปี 2549 ผลการดำเนินงานตามแผนอนุรักษ์ฯ ระยะที่ 3 คาดว่าจะลดการใช้พลังงานได้ 2,490 ktoe/ปี หรือคิดเป็นเงินทั้งสิ้น 47,310 ล้านบาท และการใช้พลังงานต่ออัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจาก 1.4:1 เป็น 1.2:1 ช่วยเพิ่มอัตราส่วนการใช้พลังงานทดแทนจากร้อยละ 5 เป็นร้อยละ 3 พร้อมทั้งช่วยลดการก่อมลพิษให้กับสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เกิดจากการดำเนินงานในเรื่องการอนุรักษ์พลังงานใน โรงงานควบคุม 3,110 แห่ง อาคารควบคุม 1,915 แห่ง รวมเป็น 5,025 แห่ง (มีอาคารของรัฐ 800 แห่ง) และเรื่องการรณรงค์ “พลังไทย ลดใช้พลังงาน” ที่เป็นความร่วมมือในการลดใช้พลังงานในทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชน โดยพร้อมใจกันปิดไฟดวงที่ไม่จำเป็นบ้านละ 1 ดวง ปิดเครื่องปรับอากาศในช่วง 12.00 – 13.00 น. การขับรถยนต์ไม่เกิน 90 กิโลเมตรต่อชั่วโมง และการส่งเสริมให้ใช้เชื้อเพลิงอื่นแทนน้ำมัน เช่น แก๊สโซฮอล์ และ NGV เป็นต้น นอกจากนี้ในเรื่องการส่งเสริมการนำพลังงานทดแทนมาใช้เพิ่มมากขึ้น อาทิ เพิ่มการใช้เอทานอลและไบโอดีเซล ซึ่งทำให้อัตราส่วนการใช้พลังงานทดแทนในปี 2549 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.5 เป็นร้อยละ 3

ณ ปัจจุบัน สถานการณ์พลังงาน และการบริหารจัดการของประเทศได้เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์เปลี่ยนแปลงของโลก เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น กระทรวงพลังงานจึงได้ทำการทบทวนแผนอนุรักษ์พลังงาน ระยะที่ 3 (ในช่วงปี 2548 – 2554) ใหม่ เพื่อให้เกิดการดำเนินการในช่วงปี 2550 – 2554 มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพลังงานในรัฐบาลชุดปัจจุบันที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2549

ในการทบทวนแผนอนุรักษ์พลังงาน ได้ถูกนำเสนอต่อ กพช. เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2549 ให้ความเห็นชอบเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ แผนปฏิบัติการอนุรักษ์พลังงานในช่วงปี 2550 – 2554 ประกอบด้วย 3 แผนงาน คือ

(1) แผนงานพัฒนาพลังงานทดแทน เป็นแผนงานด้านการศึกษา วิจัยพัฒนา และส่งเสริมเพื่อก่อให้เกิดการใช้พลังงานทดแทนมากขึ้นในการผลิตไฟฟ้า ความร้อน และเชื้อเพลิงชีวภาพ เพื่อใช้ในภาคคมนาคมขนส่ง ภาคอุตสาหกรรม บ้านอยู่อาศัย ได้แก่ แสงอาทิตย์ น้ำ ลม ชีวมวล ชีวภาพ เอทานอล ไบโอดีเซล เซลล์เชื้อเพลิง ฯลฯ และแผนงานการสร้างและพัฒนาศักยภาพของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานด้านพลังงานทดแทน ตลอดจนแผนงานการเผยแพร่ข้อมูล สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนทั่วไป เพื่อรู้จักพลังงานทดแทน พลังงานทางเลือก ให้ถูกต้อง อาทิ ชีวมวล ชีวภาพ ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน มีความเชื่อมั่น และสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐ

(2) แผนงานเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน เป็นแผนงานด้านศึกษา วิจัยพัฒนา และส่งเสริมเพื่อก่อให้เกิดการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในภาคคมนาคมขนส่ง ภาคอุตสาหกรรม ธุรกิจบริการ เกษตรกรรม และภาคบ้านอยู่อาศัย และแผนงานการศึกษา วิจัยพัฒนา และส่งเสริมเพื่อก่อให้เกิดการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในภาคคมนาคมขนส่ง ภาคอุตสาหกรรม ธุรกิจ บริการ เกษตรกรรม และภาคบ้านอยู่อาศัย และแผนงานการสร้างและพัฒนาศักยภาพของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน รวมทั้ง การสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อให้มีการใช้พลังงานอย่างรู้คุณค่า

(3) แผนงานบริหารเชิงกลยุทธ์ เป็นแผนงานด้านการศึกษาวิจัยเชิงนโยบายเพื่อเป็นข้อเสนอแนะ ทางเลือก หรือภาพรวมของสถานการณ์ที่ผสมผสานทั้งมิติด้านการผลิตและการใช้พลังงาน ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม สำหรับใช้ประกอบการตัดสินใจพัฒนาแผนพลังงานทดแทน หรือแผนเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานให้เหมาะสมทันต่อสถานการณ์ เป็นเครื่องมือนำทางสำหรับจัดลำดับความสำคัญของงานและการจัดสรรงบประมาณ และแผนงานด้านบริหารจัดการให้แผนอนุรักษ์พลังงานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งแผนงานช่วยเหลือส่งเสริมการดำเนินงานอื่นๆ เป็นเรื่องเฉพาะกิจที่สำคัญหรือเร่งด่วน

อย่างไรก็ตาม แผนอนุรักษ์พลังงาน และแนวทาง หลักเกณฑ์ เงื่อนไขและลำดับความสำคัญของการใช้จ่ายเงินกองทุนฯ ในช่วงปีงบประมาณ 2550-2554 ได้ถูกปรับเป้าหมายให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2549 เรียบร้อยแล้ว โดยปรับลดเป้าหมายพลังงานแสงอาทิตย์ลงเป็น 45 MW เพิ่มเป้าหมายของพลังงานลมเป็น 115 MW ปรับลดเป้า NGV เป็น 251,600 คัน ดังนั้นเป้าหมายแผนอนุรักษ์พลังงาน ระยะที่ 3 ในช่วงปี 2550-2554 จึงเป็นดังนี้

ตารางเปรียบเทียบเป้าหมายอนุรักษ์พลังงานในปี 2554 ระหว่างแผนเดิมกับแผนที่ปรับปรุง

แผนงาน	เป้าหมายเดิม		เป้าหมายใหม่	
	ktoe	ร้อยละ	ktoe	ร้อยละ
(1) แผนงานเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน	10,354	12.7	7,694	9.1
· สาขาอุตสาหกรรม	3,411	4.2	3,832	4.6
· สาขาขนส่ง	6,270	7.7	3,290	3.9
· การจัดการด้านการใช้พลังงาน	673	0.8	571	0.7
(2) แผนงานด้านพลังงานทดแทน	7,530	9.2	10,226	12.1
· ส่งเสริม NGV	-	-	3,264	3.9
· พลังงานหมุนเวียน*	7,530	9.2	6,962	8.3

*เป้าหมายของการใช้พลังงานหมุนเวียนจำแนกประเภทได้ดังนี้

ประเภทพลังงาน	ไฟฟ้า		ความร้อน	เชื้อเพลิงชีวภาพ		รวม
	MW	ktoe	ktoe	ล้านลิตร/วัน	ktoe	ktoe
แสงอาทิตย์	45	4	5	-	-	9
พลังลม	115	13	-	-	-	13
ไฟฟ้าพลังน้ำ	156	18	-	-	-	18
ชีวมวล	2,800	940	3,660	-	-	4,600
ขยะ	100	45	-	-	-	45
ก๊าซชีวภาพ	30	14	186	-	-	200
เอทานอล	-	-	-	3	820	820
ไบโอดีเซล	-	-	-	4	1,258	1,258
รวม	**3,246**	**1,033**	**3,851**	**7**	**2,078**	**6,962**

ทั้งนี้การดำเนินการให้สำเร็จลงตามเป้าหมาย ในช่วงปี 2550-2554 คาดว่าจะต้องใช้เงินลงทุนเกือบ 133,488 ล้านบาท โดยจะมีแหล่งเงินจากงบประมาณแผ่นดิน (ร้อยละ 98 เป็นการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง) และกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานจะเข้าไปช่วยเสริม/ช่วยเหลือเพื่อให้มีการผลิตและใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนก่อให้เกิดการผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพและวัสดุที่ใช้ในการอนุรักษ์พลังงานขึ้นภายในประเทศ

"...ในการประกอบการงานทั้งปวงนั้น ทุกคนต้องมีความตั้งใจจริงและขยันหมั่นเพียร ต้องรู้จักคิดพิจารณาด้วยปัญญา และความรอบคอบยึดมั่นในความสามัคคีและความซื่อสัตย์สุจริต ถือเอาประโยชน์ส่วนรวมเป็นจุดประสงค์สำคัญจึงจะสามารถปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้สำเร็จผลโดยสมบูรณ์ได้..."

พระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
10 มีนาคม 2512

ส่วนที่ 3
รายงานการเงิน

- งบรายได้และค่าใช้จ่าย
- ต้นทุนผลผลิต และต้นทุนกิจกรรม
- วิเคราะห์งบแสดงฐานะการเงิน
- วิเคราะห์งบรายได้และค่าใช้จ่าย

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2549

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2549	2548
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	*3*	*5,287,683.51*	*6,349,174.60*
ลูกหนี้ระยะสั้น		*695,200.00*	*397,500.00*
สินค้าและวัสดุคงเหลือ		*0.00*	*0.00*
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		*0.00*	*0.00*
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		**5,982,883.51**	**6,746,674.60**
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (สุทธิ)	*4*	*4,270,434.38*	*3,161,765.08*
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน (สุทธิ)		*0.00*	*0.00*
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		**4,270,434.38**	**3,161,765.08**
รวมสินทรัพย์		10,253,317.89	9,908,439.68
หนี้สิน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้ระยะสั้น		*41,785.00*	*1,021,827.91*
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	*5*	*853,482.44*	*184,690.57*
รายได้รอการรับรู้ระยะสั้น		*243,143.16*	*126,710.16*
เงินรับฝากระยะสั้น		*5,085,137.22*	*5,992,739.68*
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	*6*	*177,182.65*	*81,942.25*
รวมหนี้สินหมุนเวียน		**6,400,730.47**	**7,407,910.57**
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เงินทดรองราชการรับจากคลังระยะยาว		*500,000.00*	*500,000.00*
เงินรับฝากระยะยาว		*0.00*	*0.00*
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		**500,000.00**	**500,000.00**
รวมหนี้สิน		6,900,730.47	7,907,910.57
สินทรัพย์สุทธิ		**3,352,587.42**	**2,000,529.11**
สินทรัพย์สุทธิ			
ทุน		*2,658,716.72*	*2,658,716.72*
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม		*693,870.70*	*(658,187.61)*
รวมสินทรัพย์สุทธิ		**3,352,587.42**	**2,000,529.11**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
งบรายได้และค่าใช้จ่าย
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2549

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2549	2548
รายได้จากการดำเนินงาน			
รายได้จากรัฐบาล			
รายได้จากงบประมาณประจำและงบกลาง		*42,783,374.90*	*34,392,692.52*
รายได้จากงบประมาณลงทุน		*1,617,213.91*	*0.00*
รวมรายได้จากรัฐบาล		**44,400,588.81**	**34,392,692.52**
รายได้จากแหล่งอื่น			
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ		*187,200.00*	*0.00*
รายได้จากเงินช่วยเหลือและเงินบริจาค		*3,499.00*	*6,189.84*
รายได้ระหว่างหน่วยงาน		*5,334,222.72*	*6,441,946.77*
รวมรายได้จากแหล่งอื่น		**5,524,921.72**	**6,448,136.61**
รวมรายได้จากการดำเนินงาน		**49,925,510.53**	**40,840,829.13**
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน			
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	*7*	*24,145,497.43*	*21,610,845.04*
ค่าบำเหน็จบำนาญ		*1,335,008.64*	*1,090,937.44*
ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม		*1,578,975.91*	*1,049,244.00*
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง		*164,771.00*	*136,206.00*
ค่าวัสดุและค่าใช้สอย	*8*	*17,640,897.70*	*7,831,014.60*
ค่าสาธารณูปโภค	*9*	*3,403,484.74*	*1,956,344.00*
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	*10*	*934,351.57*	*773,011.73*
ค่าใช้จ่ายอื่น		*4,182,367.58*	*5,688,199.06*
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน		**53,385,354.57**	**40,135,801.87**
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน		**(3,459,844.04)**	**705,027.26**
รายได้สูง(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายก่อนรายการรายได้แผ่นดิน		**(3,459,844.04)**	**705,027.26**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
งบรายได้และค่าใช้จ่าย
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2549

(หน่วย:บาท)

	หมายเหตุ	2549	2548
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายก่อนรายการรายได้แผ่นดิน		(3,459,844.04)	705,027.26
รายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ			
รายได้แผ่นดิน-นอกจากภาษี			
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ		*426,710.00*	*5,510.00*
รายได้อื่น		*64,626.96*	*2,670.58*
รวมรายได้นอกจากภาษี		491,336.96	8,180.58
รวมรายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ		491,336.96	8,180.58
รายได้แผ่นดินนำส่งคลัง		(841,692.34)	(579,522.54)
รายได้แผ่นดินรอนำส่ง		(350,355.38)	(571,341.96)
รายได้สูง(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ		(3,810,199.42)	133,685.30

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

1. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ
2. ผลผลิตของหน่วยงาน
3. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด
4. ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ)
5. ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย
6. หนี้สินหมุนเวียนอื่น
7. ค่าใช้จ่ายบุคลากร
8. ค่าวัสดุและค่าใช้สอย
9. ค่าสาธารณูปโภค
10. ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2549

หมายเหตุที่ 1 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

1.1	**หลักเกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน**
	งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามเกณฑ์คงค้าง ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดในหลักการและนโยบายบัญชี สำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2 ตามประกาศกระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2546 การจัดประเภทและการแสดงรายการในงบการเงินถือปฏิบัติตามหนังสือกรมบัญชีกลาง เรื่องรูปแบบรายงานการเงินของหน่วยงานภาครัฐสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2549
1.2	**หน่วยงานที่เสนอรายงาน**
	งบการเงินนี้เป็นการแสดงภาพรวมในระดับกรม ซึ่งรวมรายการทางบัญชีที่เกิดขึ้นในหน่วยงานสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
1.3	**ขอบเขตของข้อมูลในรายงาน**
	รายการที่ปรากฏในงบการเงิน รวมถึงสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นของรัฐบาลในภาพรวม แต่ให้หน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบในการดูแลรักษาและบริหารจัดการให้แก่รัฐบาล ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และรวมถึงสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นของหน่วยงานที่ใช้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานเอง ไม่ว่ารายการดังกล่าวจะเป็นรายการที่เกิดจากเงินในงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณ ซึ่งเป็นรายการที่เกิดขึ้นทั้งที่หน่วยงานในส่วนกลาง และหน่วยงานในส่วนภูมิภาคภายใต้สังกัด
1.4	**การรับรู้รายได้**
	- รายได้จากเงินงบประมาณรับรู้เมื่อได้รับอนุมัติคำขอเบิกเงินจากกรมบัญชีกลาง
	- รายได้เงินนอกงบประมาณรับรู้เมื่อเกิดรายได้
	- รายได้แผ่นดินรับรู้เมื่อได้รับเงิน
	▪ รายได้แผ่นดินประเภทภาษีแสดงในงบการเงินด้วยยอดสุทธิจากการจ่ายคืนภาษีแล้ว
	▪ รายได้แผ่นดินแสดงเป็นรายการต่างหากจากรายได้และค่าใช้จ่ายจากกิจกรรมปกติของหน่วยงานในงบรายได้และค่าใช้จ่าย

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2549

1.5	**ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์**
	- อุปกรณ์ แสดงในราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม
	▪ อุปกรณ์ที่ได้มาก่อนปี 2540 ไม่นำมาบันทึกบัญชี แต่บันทึกไว้ในทะเบียนคุมสินทรัพย์
	▪ อุปกรณ์ที่ได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2540-2545 บันทึกเฉพาะที่มีมูลค่าตั้งแต่ 30,000 บาทขึ้นไป
	▪ อุปกรณ์ที่ได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 เป็นต้นไป บันทึกเฉพาะที่มีมูลค่าตั้งแต่ 5,000 บาทขึ้นไป
1.6	**ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย**
	ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายคำนวณจากราคาทุนของอาคารและอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนโดยวิธีเส้นตรง ตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์ ดังนี้
	- *อาคารและสิ่งปลูกสร้าง* *15 - 40* *ปี*
	- *อุปกรณ์* *2 – 12* *ปี*
	- *โปรแกรมคอมพิวเตอร์* *2 - 5* *ปี*

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2549

วิสัยทัศน์

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงานเป็นองค์กรหลักในการบริหารจัดการนโยบายและแผนพลังงานของประเทศที่ตั้งมั่นในหลักการ คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม มีการดำเนินการที่โปร่งใสเน้นการมีส่วนร่วม เป็นเครือข่ายและเป็นองค์กรเรียนรู้ ที่ได้รับการยอมรับในระดับประเทศและสากล เพื่อให้ประเทศไทยมีพลังงานใช้อย่างพอเพียงมั่นคงทั่วถึงในระดับราคาที่เหมาะสม มีการใช้และอนุรักษ์พลังงานอย่างรู้ค่า เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน และมีขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

ผลผลิตที่ 1 จัดทำข้อเสนอแนะนโยบาย แผน มาตรการ การบริหารจัดการด้านพลังงาน

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ :	*- จำนวนข้อเสนอแนะ มาตรการส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับด้านธุรกิจพลังงาน 1 เรื่อง*
	- มาตรการเพื่อส่งเสริมการใช้ก๊าซ NGV ในรถยนต์ 1 เรื่อง
	- ข้อเสนอแนะนโยบายและแนวทางการจัดหาไฟฟ้า 1 เรื่อง
	- ข้อเสนอแนะแนวทางการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า 1 เรื่อง
	- แผนอนุรักษ์พลังงาน ปี 2550 1 แผน
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ :	*- ระดับคุณภาพของการจัดการสารสนเทศของสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน 5 ระดับ*
	- ระดับความสำเร็จในการออกประกาศเชิญชวนการรับซื้อไฟฟ้าจากเอกชน 5 ระดับ
	- ร้อยละความสำเร็จตามเป้าหมายผลผลิตของสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน ร้อยละ 100
	- ระดับความสำเร็จในการพิจารณาข้อเสนอการรับซื้อไฟฟ้านโยบายและแผนพลังงาน 5 ระดับ
ตัวชี้วัดเชิงเวลา :	*- ระยะเวลาการดำเนินงาน 1 ปี*

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2549

(หน่วย:บาท)

	2549	2548
หมายเหตุที่ 3 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		
เงินสดในมือ	*0.00*	*0.00*
เงินทดรองราชการ	*500,000.00*	*500,000.00*
เงินฝากสถาบันการเงิน - เงินงบประมาณ	*355,413.64*	*171,992.67*
เงินฝากสถาบันการเงิน - เงินนอกงบประมาณ	*4,697.15*	*883,642.50*
เงินฝากคลัง	*1,476,302.65*	*4,793,539.43*
รายการเทียบเท่าเงินสดอื่น - เงินฝากออมทรัพย์ที่สถาบันการเงินเอกชนของไทย	*2,951,270.07*	*0.00*
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	**5,287,683.51**	**6,349,174.60**

หมายเหตุที่ 4 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ)

ที่ดินราชพัสดุในความครอบครอง xx ตารางวา		
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	*0.00*	*0.00*
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	*0.00*	*0.00*
อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง (สุทธิ)	*0.00*	*0.00*
อุปกรณ์		
ครุภัณฑ์สำนักงาน	*617,046.90*	*233,805.90*
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	*60,129.26*	*18,372.79*
ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	*4,141,000.00*	*4,101,000.00*
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	*3,354,895.08*	*3,134,448.04*
ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ	*61,490.00*	*61,490.00*
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	*20,757.26*	*8,386.64*
ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	*753,835.51*	*576,640.00*
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	*482,756.23*	*419,949.87*
คอมพิวเตอร์	*4,930,903.39*	*3,481,976.76*
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	*2,330,824.91*	*1,724,664.00*
ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	*19,200.00*	*12,800.00*
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	*3,678.68*	*126.24*
รวม ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ)	**4,270,434.38**	**3,161,765.08**

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2549

(หน่วย:บาท)

	2549	2548
หมายเหตุที่ 5 ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย		
ค่าสาธารณูปโภคค้างจ่าย	*127,419.00*	*25,681.75*
ใบสำคัญค้างจ่าย	*705,953.64*	*134,971.42*
ภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง - ภงด. นิติบุคคล	*469.07*	*469.07*
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่น - บุคคลภายนอก	*19,640.73*	*23,568.33*
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	853,482.44	184,690.57
หมายเหตุที่ 6 หนี้สินหมุนเวียนอื่น		
เงินประกันผลงาน	*53,000.00*	*0.00*
เงินประกันอื่น ๆ	*124,182.65*	*81,942.25*
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	177,182.65	*81,942.25*

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2549

หมายเหตุที่ 7 ค่าใช้จ่ายบุคลากร

(หน่วย:บาท)

	2549	2548
เงินเดือน	17,103,957.29	15,179,437.67
โบนัส	167,150.55	849,289.30
ค่าล่วงเวลา	320,800.00	399,100.00
เงินเดือนพนักงานราชการ	163,047.99	0.00
ค่าตอบแทนรายเดือนสำหรับข้าราชการ	1,121,508.38	1,125,840.87
เงินรางวัลสำหรับผู้บริหาร	384,930.00	0.00
เงินรางวัลสำหรับหน่วยงาน	299,891.30	0.00
ค่าเบี้ยเลี้ยง	720.00	900.00
ค่าตอบแทนรายเดือนสำหรับพนักงาน	17,799.99	0.00
เงินประจำตำแหน่งระดับสูงหรือระดับกลาง	99,100.00	601,200.00
ค่าจ้างประจำ	1,118,220.00	997,790.00
ค่าตอบแทนรายเดือนสำหรับลูกจ้าง	84,480.00	104,830.00
เงินชดเชยสมาชิก กบข.	303,732.00	250,353.00
เงินสมทบ กบข.	55,705.00	427,303.00
เงินสบทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนง. และลูกจ้างของรัฐ	33,325.20	29,944.80
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	9,042.00	0.00
ค่าเช่าบ้าน	112,000.00	111,000.00
ค่าใช้จ่ายบุคลากรอื่น	77,920.00	141,400.00
เงินช่วยการศึกษาบุตร	175,420.00	89,074.00
เงินช่วยเหลือบุตร	7,400.00	2,400.00
เงินช่วยค่ารักษาพยาบาล ขรก. และลูกจ้าง - คนไข้นอก รพ.รัฐ	1,249,512.00	671,147.00
เงินช่วยค่ารักษาพยาบาล ขรก. และลูกจ้าง - คนไข้ใน รพ.รัฐ	309,046.29	290,266.40
เงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล ขรก. และลูกจ้าง คนไข้นอก	0.00	300,040.00
เงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล ขรก. และลูกจ้าง คนไข้ใน	30,789.44	0.00
เงินช่วยเหลือค่ารักษาข้าราชการบำนาญ คนไข้นอก รพ. รัฐ	0.00	39,529.00
รวม ค่าใช้จ่ายบุคลากร	**24,148,046.43**	**21,613,393.04**

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2549

หมายเหตุที่ 8 ค่าวัสดุและค่าใช้สอย

(หน่วย:บาท)

	2549	2548
ค่าธรรมเนียม	7,000.00	0.00
บัญชีซื้อวัสดุ - หน่วยงานภายนอก	204,268.78	0.00
วัสดุใช้ไป	195.00	2,840.00
ค่าซ่อมแซมและค่าบำรุงรักษา	220,755.71	154,167.37
ค่าจ้างบริการ - หน่วยงานภายนอก	542,663.00	0.00
ค่าจ้างบริการ - หน่วยงานของรัฐ	0.00	840,000.00
ค่าวัสดุอื่น	1,008,682.55	1,177,210.48
ค่าจัดพิมพ์	706,574.50	0.00
ค่าเบี้ยประชุม	988,062.50	376,312.50
ค่าใช้จ่ายค่าที่ปรึกษา	4,859,750.00	0.00
ค่าครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์	52,526.40	25,500.00
ค่าใช้จ่ายในการประชุม	144,620.00	113,560.00
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	3,241,849.26	5,141,424.25
ค่าตอบแทนเฉพาะงาน	2,200.00	0.00
ค่าตอบแทนอื่น	5,661,750.00	0.00
รวม ค่าวัสดุและค่าใช้สอย	**17,640,897.70**	**7,831,014.60**

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2549

หมายเหตุที่ 9 ค่าสาธารณูปโภค

(หน่วย:บาท)

	2549	2548
ค่าไฟฟ้า สำหรับการใช้งาน	1,741,820.02	1,058,763.05
ค่าน้ำประปาสำหรับการใช้งาน	93,319.47	77,323.25
ค่าปิโตรเลียมสำหรับการใช้งาน	209,089.18	158,383.02
ค่าโทรศัพท์สำหรับการใช้งาน	771,996.63	432,046.04
ค่าใช้จ่ายค่าบริการ Internet	146,745.00	0.00
ค่าไปรษณีย์และขนส่ง	214,708.00	172,279.00
ค่าสาธารณูปโภคอื่น	225,806.44	57,549.64
รวม ค่าสาธารณูปโภค	**3,403,484.74**	**1,956,344.00**

หมายเหตุที่ 10 ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

ค่าเสื่อมราคา		
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	0.00	0.00
ครุภัณฑ์สำนักงาน	41,735.64	16,991.55
ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	209,002.74	179,348.04
ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ	12,334.31	7,152.14
ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	62,081.63	112,139.87
คอมพิวเตอร์	605,644.81	457,253.89
ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	3,552.44	126.24
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน	0.00	0.00
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	0.00	0.00
รวม ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	**934,351.57**	**773,011.73**

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2549

หมายเหตุที่ 11 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่ายปีปัจจุบัน

11.1.1 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่ายปีปัจจุบัน

(หน่วย:บาท)

รายการ	งบประมาณรายจ่าย			เงินประจำงวด				
	เพิ่ม	ลด	คงเหลือ	เพิ่ม	ผูกพัน	กันไว้เบิก	เบิก	คงเหลือ
แผนงาน นโยบายและแผนงานหรือโครงการ บริหารการจัดการพลังงาน								
งบบุคลากร	24,586,320.00	24,586,320.00	0.00	24,586,320.00	0.00	0.00	20,211,776.98	4,374,543.02
งบดำเนินงาน	11,681,000.00	11,681,000.00	0.00	11,681,000.00	2,970,467.25	0.00	8,436,512.33	274,020.42
งบลงทุน	921,900.00	921,900.00	0.00	921,900.00	0.00	0.00	895,022.90	26877.10
งบรายจ่ายอื่น	1,596,200.00	1,596,200.00	0.00	1,596,200.00	0.00	496,200.00	300,000.00	800,000.00
รวม	**38,785,420.00**	**38,785,420.00**	**0.00**	**38,785,420.00**	**2,970,467.25**	**496,200.00**	**29,843,312.21**	**5,475,440.54**

11.1.2 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่ายปีปัจจุบัน

รายการ	งบประมาณรายจ่าย			เงินประจำงวด				
	เพิ่ม	ลด	คงเหลือ	เพิ่ม	ผูกพัน	กันไว้เบิก	เบิก	คงเหลือ
กรมสรรพสามิต								
แผนงาน จัดการรายได้ของรัฐ								
งานหรือโครงการ งานจัดเก็บรายได้								
กิจกรรมป้องกันและปราบปราม								
งบรายจ่ายอื่น	0.00	0.00	0.00	229,000.00	0.00	0.00	206,284.83	22,715.17
รวม	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**229,000.00**	**0.00**	**0.00**	**206,284.83**	**22,715.17**

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2549

11. 2 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่ายปีก่อน

(หน่วย:บาท)

รายการ	เงินกันไว้เบิกเหลื่อมปี	เบิก	คงเหลือ
แผนงาน นโยบาย และ แผนงาน หรือโครงการ บริหาร การจัดการพลังงาน			
งบบุคลากร	0.00	0.00	0.00
งบดำเนินงาน	1,811,250.00	684,123.00	1,127,127.00
งบลงทุน	80,678.00	80,678.00	0.00
รวม	**1,891,928.00**	**764,801.00**	**1,127,127.00**

11.3 รายงานรายจ่ายงบกลาง

รายการงบกลาง	(บาท)
ค่ารักษา	1,589,347.73
บำเหน็จ	273,096.10
บำนาญ	1,061,912.54
กบข.	759,437.00
กสจ.	33,325.20
เงินช่วยเหลือบุตร	7,400.00
เงินช่วยการศึกษาบุตร	175,420.00
เงินขวัญถุง	0.00
เงินรางวัลประจำปี	299,891.30
	4,199,829.87

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2549

ต้นทุนผลผลิต และต้นทุนกิจกรรม

(หน่วย:บาท)

กิจกรรม	ต้นทุนกิจกรรม	ผลผลิต	ต้นทุนรวม	ต้นทุนต่อหน่วย
1	47,869,228.35	การจัดทำข้อเสนอแนะนโยบาย แผน และมาตรการ เพื่อการบริหารจัดการพลังงาน	47,869,228.35	47,869,228.35

หมายเหตุ : สำนักงานนโยบายและแผนพลังงานมี 1 ผลผลิต 1 กิจกรรม

ผลผลิต : การจัดทำข้อเสนอแนะนโยบาย แผน และมาตรการเพื่อการบริหารจัดการพลังงาน

กิจกรรม : เสนอแนะนโยบาย แผน และมาตรการในการจัดการพลังงานส่งเสริม สนับสนุน กำกับการดำเนินงานตามนโยบาย ประสานความร่วมมือ ติดตามและรายงานประเมินผลการดำเนินการ และจัดการศูนย์ข้อมูลพลังงาน

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
วิเคราะห์งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2549

อัตราย่อส่วนตามแนวดิ่ง
หน่วย : พันบาท

	2549	2548	2549	2548
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	*5,287.68*	*6,349.17*	*52 %*	*64 %*
ลูกหนี้ระยะสั้น	*695.20*	*397.50*	*7 %*	*4 %*
สินค้าและวัสดุคงเหลือ	-	-	-	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	**5,982.88**	**6,746.67**	**58 %**	**68 %**
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน				
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (สุทธิ)	*4,270.43*	*3,161.77*	*42 %*	*32 %*
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน(สุทธิ)	-	-	-	-
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	**4,270.43**	**3,161.77**	**42 %**	**32 %**
รวมสินทรัพย์	**10,253.32**	**9,908.44**	**100 %**	**100 %**
หนี้สิน				
หนี้สินหมุนเวียน				
เจ้าหนี้ระยะสั้น	*41.79*	*1,021.83*	*0 %*	*10 %*
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	*853.48*	*184.69*	*8 %*	*2 %*
รายได้รอการรับรู้ระยะสั้น	*243.14*	*126.71*	*2 %*	*1 %*
เงินรับฝากระยะสั้น	*5,085.14*	*5,992.74*	*50 %*	*60 %*
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	*177.18*	*81.94*	*2 %*	*1 %*
รวมหนี้สินหมุนเวียน	**6,400.73**	**7,407.91**	**62 %**	**75 %**
หนี้สินไม่หมุนเวียน				
เงินทดรองราชการรับจากคลัง	*500.00*	*500.00*	*5 %*	*5 %*
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	***500.00***	***500.00***	***5 %***	***5 %***
รวมหนี้สิน	**6,900.73**	**7,907.91**	**67 %**	**80 %**
สินทรัพย์สุทธิ	**3,352.59**	**2,000.53**	**33 %**	**20 %**
สินทรัพย์สุทธิ				
ทุน	*2,658.72*	*2,658.72*	*26*	*16*
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	*693.87*	*658.19*	*7*	*4*
รวมสินทรัพย์สุทธิ	**3,352.59**	**3,316.91**	**33 %**	**20 %**

วิเคราะห์งบรายได้และค่าใช้จ่าย
สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2549 และ 2548

	หน่วย :พันบาท		อัตราย่อส่วนตามแนวดิ่ง			
	2549	2548	2549		2548	
รวมรายได้	**49,925.51**	**40,840.83**	**100**		**100**	
รายได้จากการดำเนินงาน						
รายได้จากรัฐบาล						
รายได้จากเงินงบประมาณประจำ	*42,783.37*	*34,392.69*	*86*	*%*	*84*	*%*
รายได้จากเงินงบประมาณลงทุน	*1,617.21*	*-*	*3*	*%*	*-*	*%*
รายได้อื่นจากรัฐบาล	*-*	*-*	*-*	*%*	*-*	*%*
รวมรายได้จากรัฐบาล	**44,400.59**	**34,392.69**	**89**	**%**	**84**	**%**
รายได้จากแหล่งอื่น						
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	*187.20*	*6,441.95*	*0*	*%*	*16*	*%*
รายได้จากการช่วยเหลือและบริจาค	*3.50*	*6.19*	*0*	*%*	*0*	*%*
รายได้อื่น	*5,334.22*	*-*	*11*	*%*	*-*	*%*
รวมรายได้จากแหล่งอื่น	**5,524.92**	**6,448.14**	**11**	**%**	**16**	**%**
รวมรายได้จากการดำเนินงาน	**49,925.51**	**40,840.83**	**100**	**%**	**100**	**%**
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน						
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	**25,480.51**	**22,701.78**				
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	*24,145.50*	*21,610.85*	*48*	*%*	*53*	*%*
ค่าบำเหน็จบำนาญ	*1,335.01*	*1,090.94*	*3*	*%*	*3*	*%*
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	**22,788.13**	**10,972.81**	**46**	**11,815**	**27**	**108**
ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม	*1,578.98*	*1,049.24*	*3*	*%*	*3*	*%*
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	*164.77*	*136.21*	*0*	*%*	*0*	*%*
ค่าวัสดุ ค่าใช้สอย	*17,640.90*	*7,831.01*	*35*	*%*	*19*	*%*
ค่าสาธารณูปโภค	*3,403.48*	*1,956.34*	*7*	*%*	*5*	*%*
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	*934.35*	*773.01*	*2*	*%*	*2*	*%*
ค่าใช้จ่ายอื่น	*4,182.37*	*5,688.20*	*8*	*%*	*14*	*%*
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	**53,385.35**	**40,135.80**	**107**	**%**	**98**	**%**
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	(3,459.84)	705.03	(7)	%	2	%
รายได้/ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน	-	-	-	%	-	%
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายจากกิจกรรมปกติ	**(3,459.84)**	**705.03**	**(7)**	**%**	**2**	**%**
รายการพิเศษ	-	-	-	%	-	%
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายก่อนรายการรายได้แผ่นดิน	**(3,459.84)**	**705.03**	**(7)**	**%**	**2**	**%**
รวมรายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ	*491.34*	*8.18*	*1*	*%*	*0*	*%*
T/E- โอนรายได้แผ่นดินให้ บก.	*(841.69)*	*(579.52)*	*(2)*	*%*	*(1)*	*%*
รายได้แผ่นดินนำส่งคลัง	*(491.34)*	*(8.18)*	*(1)*	*%*	*(0)*	*%*
รายได้แผ่นดินรอนำส่ง	*(350.36)*	*(571.34)*	*(1)*	*%*	*(1)*	*%*
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	**(3,810.20)**	**133.69**	**(8)**	**%**	**0**	**%**

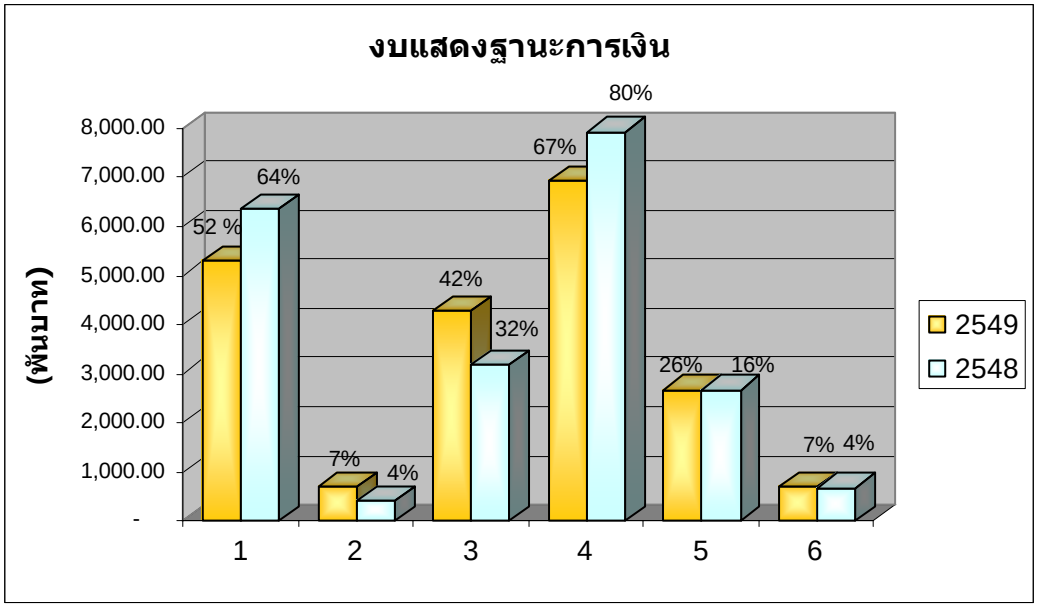

1. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด
2. ลูกหนี้ระยะสั้น
3. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (สุทธิ)
4. หนี้สิน
5. ทุน
6. รายได้สูงต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสม

สินทรัพย์ทั้งหมด ประกอบด้วย สินทรัพย์หมุนเวียน 5.98 ล้านบาท หรือร้อยละ 58 และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน 4.27 ล้านบาท หรือร้อยละ 42 ซึ่งสินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นอุปกรณ์สำนักงาน ได้แก่ ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ครุภัณฑ์ ยานพาหนะและขนส่ง

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดลดลงจากปี 2548 จำนวน 1,061 ล้านบาท หรือร้อยละ 17% เนื่องจากเงินฝากคลังลดลง แต่มีการเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ที่สถาบันการเงินเอกชนของไทย

ลูกหนี้ระยะสั้นเพิ่มขึ้น จำนวน 0.298 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 75 เป็นลูกหนี้จากการยืมเงินทดรองราชการ

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ) เพิ่มขึ้นจากปี 2548 1,109 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 35% เกิดจากซื้อสินทรัพย์ประเภทครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ เพื่อรองรับการพัฒนาระบบโปรแกรมที่สนับสนุนการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

โครงสร้างของหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากระยะสั้น 5.09 ล้านบาท หรือร้อยละ 50 ซึ่งประกอบด้วย เงินประกันสัญญาจากการจ้างงาน และเงินบริจาค

หนี้สินในปี 2549 ลดลงจากปี 2548 เกิดจากการพัฒนาระบบ GFMIS ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีการจ่ายตรงให้กับเจ้าหนี้เร็วขึ้น และสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้

สินทรัพย์สุทธิในปี 2549 (3.35 ล้านบาท หรือร้อยละ 33) ใกล้เคียงกับปี 2548 (3.32 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 20) ประกอบด้วยทุนที่เกิดจากบันทึกสินทรัพย์, หนี้สินเป็นเกณฑ์คงค้าง ในปี 2546 และรายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม

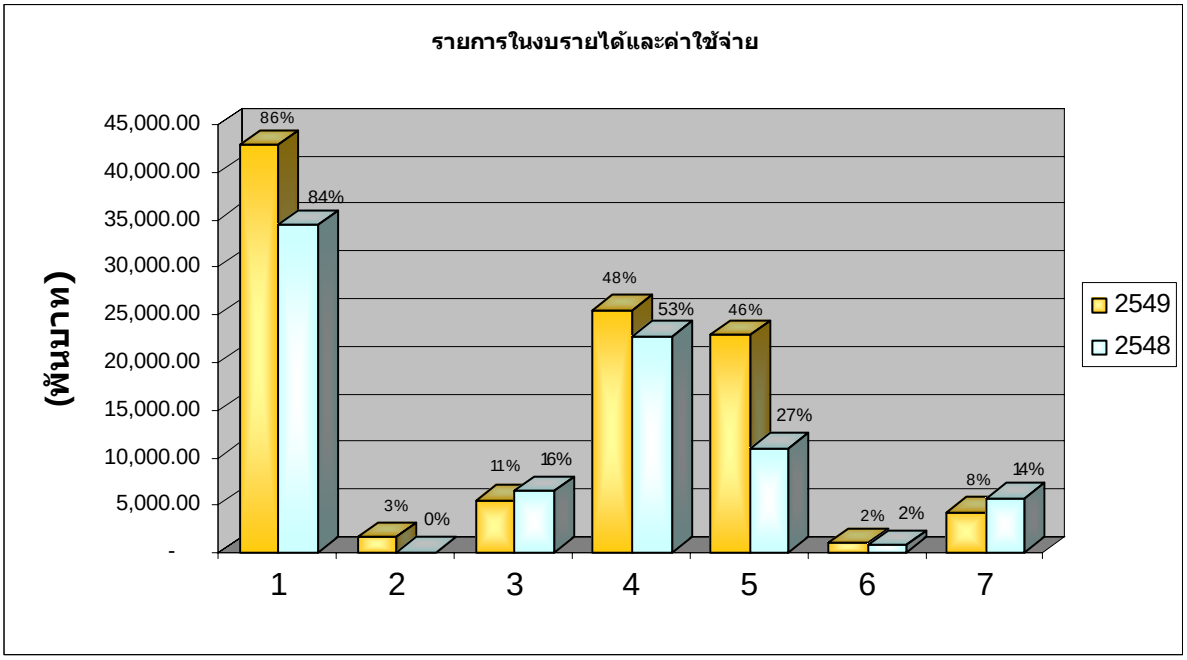

1 รายได้จากเงินงบประมาณประจำ

2 รายได้จากเงินงบประมาณลงทุน

3 รายได้จากแหล่งอื่น

4 ค่าใช้จ่ายบุคลากร

5 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

6 ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

7 ค่าใช้จ่ายอื่น

รายได้ ส่วนใหญ่จะได้รับจากงบประมาณประจำและงบกลาง 42.93 ล้านบาท หรือร้อยละ 86 ของรายได้จากการดำเนินงาน ได้รับจัดสรรเงินงบประมาณ 38.79 ล้านบาท ซึ่งเป็นงบบุคลากร 24.59 ล้านบาท งบดำเนินงาน 11.68 ล้านบาท งบลงทุน 0.92 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่น 1.60 ล้านบาท ซึ่งในปี 2549 ได้รับเงินงบประมาณเพิ่มขึ้นจากปี 2548 ส่วนใหญ่เกิดจากงบบุคลากรที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

รายได้จากแหล่งอื่น 5.52 ล้านบาท หรือร้อยละ 11 ประกอบด้วยรายได้ระหว่างหน่วยงาน (5.33 ล้านบาท หรือร้อยละ 11) ซึ่งลดลงจากปี 2548 (6.44 ล้านบาท หรือร้อยละ 16) แต่ในปี 2549 มีรายได้จากค่าธรรมเนียม

ค่าใช้จ่ายบุคลากร 24.15 ล้านบาท หรือร้อยละ 48 ประกอบด้วย เงินเดือน โบนัส ค่าจ้าง เงินเพิ่ม เงินประจำตำแหน่ง เงินรางวัล ค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการประจำและข้าราชการบำนาญ รวมทั้งครอบครัวและเงินที่จ่ายให้เพื่อเป็นประโยชน์เกื้อกูลอื่นๆ ซึ่งสูงกว่าปี 2548 จำนวน 2,535 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12) เกิดจากการจ้างบุคลากรที่สูงขึ้น ทำให้มีค่าตอบแทนต่าง ๆ สูงตามค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ประกอบด้วย ค่าวัสดุและค่าใช้สอย 17.64 ล้านบาท หรือร้อยละ 35

ค่าสาธารณูปโภค 3.40 ล้านบาท หรือร้อยละ 7 ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม 1.58 ล้านบาท หรือร้อยละ 3 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2548 จำนวน 11,815 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 108 เนื่องจากในปี 2549 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้า ทำให้มีค่าใช้จ่ายด้านค่าตอบแทน ค่าใช้สอยสูงขึ้น เช่น ค่าต่ออายุสมาชิกการรับข้อมูลข่าวสาร ค่าจ้างที่ปรึกษาและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง ค่าใช้จ่ายอื่นๆ 4.18 ล้านบาท หรือร้อยละ 8 ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน 3.81 ล้านบาท และเป็นค่า T/E หน่วยงานโอนให้กรมบัญชีกลางเงินนอกงบประมาณ 0.37 ล้านบาท

"...การจะทำงานให้มีประสิทธิผลและให้ดำเนินไปได้โดยราบรื่นนั้น จำเป็นอย่างยิ่งจะต้องทำด้วยความรับผิดชอบอย่างสูง ไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง ไม่บิดเบือนจุดประสงค์ที่แท้จริงของงาน สำคัญที่สุดต้องเข้าใจความหมายของคำว่า ความรับผิดชอบ เพราะความรับผิดชอบ คือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ทำ จะหลีกเลี่ยงละเลยไม่ได้..."

พระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
16 กรกฎาคม 2519

ส่วนที่ 4

รายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

- การดำเนินการตามมาตรา 7
- การดำเนินการตามมาตรา 9
- เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ
- สถิติการใช้บริการ

และเรื่องร้องเรียนของประชาชนที่มีต่อหน่วยงาน

รายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารซึ่งเป็นกฎหมายที่รองรับสิทธิได้รู้ของประชาชน โดยได้กำหนดสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ และกำหนดหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย เพื่อรองรับและคุ้มครองสิทธิของประชาชน

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ดังนี้

1. การดำเนินการตามมาตรา 7

(หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา)

สนพ. ดำเนินการส่งข้อมูลข่าวสารลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาครบทุกประเภท ดังนี้

1) โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงาน
2) สรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน
3) สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ
4) กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบายหรือการตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง

2. การดำเนินการตามมาตรา 9

(หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้)

2.1 ดำเนินการจัดตั้ง “ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร” เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของ สนพ. ณ บริเวณห้องสมุด ชั้น 6 โดยเปิดทำการ วันจันทร์ – วันศุกร์ เวลา 9.00 – 16.30 น.

2.2 จัดทำ ดรรชนี พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ

2.2.1 เอกสารตามมาตรา 7

2.2.2 เอกสารตามมาตรา 9 โดยจัดเตรียมข้อมูลแสดงไว้ ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนตรวจดู ได้แก่ (1) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปี ของปีที่กำลังดำเนินการ (2) รายงานประจำปี 2548 ของ สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (3)ผลการประกวดราคาจัดซื้อ จัดจ้าง ปี 2544 – ปัจจุบัน และ (4) ข้อมูลข่าวสารของ สนพ. เช่น พลังงาน ไฟฟ้า น้ำมัน การอนุรักษ์พลังงาน ฯ

2.3 จัดทำคู่มือวิธีปฏิบัติในการตรวจดูข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อความสะดวกในการให้บริการ

2.4 นำข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา 9 ลงเผยแพร่ทางเว็บไซต์ที่ WWW.EPPOLIB.NET

3. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ

3.1 เผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 รวมทั้งสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ได้แก่

- สิทธิได้รู้ คือ ข้อมูลข่าวสารของ สนพ.
- สิทธิตรวจดู คือ ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูข้อมูล ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารได้
- สิทธิขอดู คือ บุคลสามารถขอข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยหน่วยงานผู้รับผิดชอบต้องจัดหาข้อมูลข่าวสารและดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน
- สิทธิได้รับสำเนาและขอให้รับรองสำเนาถูกต้อง คือ บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้ส่วนเสียย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารได้
- สิทธิคัดค้านการเปิดเผย คือ กรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ อาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งให้ผู้นั้น เสนอคำคัดค้านภายในเวลาที่กำหนด
- สิทธิร้องเรียน คือ บุคคลใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐ ไม่จัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูตามสิทธิตรวจดูหรือไม่ปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้
- สิทธิอุทธรณ์ คือ กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร หรือมีคำสั่งไม่รับฟัง คำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสีย บุคคลนั้นสามารถยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการภายใน 15 วัน

3.2 จัดอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 สำหรับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สนพ.

ผลที่ได้รับจากการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และการอบรมดังกล่าว ทำให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สนพ. มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และสิทธิตามกฎหมายของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มากขึ้น

4. ด้านสถิติการใช้บริการ และเรื่องร้องเรียนของประชาชนที่มีต่อหน่วยงาน

จากการรวบรวมสถิติการใช้บริการ และเรื่องร้องเรียนของประชาชนที่มีต่อหน่วยงาน ปรากฏว่าในรอบปีที่ผ่านมาไม่มีผู้ใช้สิทธิเข้ามาขอตรวจดู และร้องเรียนตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 แต่อย่างใด

สำนักงานนโยบาย
และแผนพลังงาน
กระทรวงพลังงาน

สำนักงานนโยบาย
และแผนพลังงาน
กระทรวงพลังงาน

121/1-2 ถนนเพชรบุรี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2612 1555 www.eppo.go.th